

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ



นางสาววรัญญา เปรมฤทัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2113-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF FACTORS AFFECTING STUDENTS' DECISION ON APPLICATION
TO PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SAMUT PRAKAN PROVINCE



Miss Warunya Premruetai

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements.
for the Degree of Master of Education in Educational Administration.

Department of Educational Administration.

Faculty of Education.

Chulalongkorn University.

Academic Year 2002

ISBN 974-17-2113-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ
โดย นางสาววิมลญา เปรมฤทัย
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

วรรณญา เปรมฤทัย : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ (A STUDY OF
FACTORS AFFECTING STUDENTS' DECISION ON APPLICATION
TO PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SAMUTPRAKAN PROVINCE.)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อมรชัย ตันติเมธ, 131 หน้า ISBN 974-17-2113-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ
จำนวน 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแบบสอบ
ถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 760 ฉบับ ได้รับคืน 591 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.76 วิเคราะห์โดยการ
แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับผู้เรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดย ปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ
เข้าศึกษาต่อของนักเรียน คือ ความสนใจในวิชาชีพ อาคารสถานที่และที่ตั้ง ค่าเล่าเรียน
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน สวัสดิการและการบริการ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากโรงเรียน
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	-

##4483793127 : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD : FACTORS AFFECTING / STUDENTS' DECISION

WARUNYA PREMUEAI : A STUDY OF FACTORS AFFECTING
STUDENTS' DECISION ON APPLICATION TO PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS IN SAMUT PRAKAN PROVINCE. THESIS ADVISOR :

ASSO.PROF. AMORNCHAI TANTIMEDH,Ph.D. 130 pp. ISBN 974-17-2113-7

The purpose of this study was to factors which affecting students' decision on application to private vocational schools in Samut Prakan Province. Population of students' of private vocational schools. Data were collected through questionnaires. Of the total 760 questionnaires sent out, 591 copies or 77.76 percent were completed and returned then were analysed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, pearson product-moment correlation coefficient and multiple regression analysis.

Research findings were as follows :

Factors which affecting students' decision on application to private vocational school in Samut Prakan Province in 3 Factors were the factor of students' status, factor of student and factor of schools. The factors which affecting students' decision on application were professional interesting, building and site, tuition, school's image, service and affair, peer group inference, school inference and parents' education level at .001 significant level

ภาควิชา	EDUCATIONAL ADMINISTRATION	ลายมือชื่อผู้คิด
สาขาวิชา	EDUCATIONAL ADMINISTRATION	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ที่กรุณาแนะนำตรวจสอบแก้ไข การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์และนักเรียนทุกท่านในโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 5 แห่ง ที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ผู้ให้กำเนิด ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ส่งเสริมคุณธรรมต่างๆ สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัย

วรัญญา เปรมฤทัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน.....	22
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน.....	26
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา.....	31
การจัดการศึกษาวิชาชีพ.....	47
การจัดการอาชีวศึกษาเอกชน.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การสร้างเครื่องมือ.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
	ลำดับขั้นในการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล..... 66
	ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เสนอผลวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน..... 69
	ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย..... 81
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 89
	สรุปผลการวิจัย..... 89
	อภิปรายผล..... 92
	ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย..... 103
	รายการอ้างอิง..... 106
	ภาคผนวก..... 115
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และ รายชื่อผู้ให้ข้อมูล..... 116
	ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 121
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 130

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับได้จริงกับแผนการรับนักเรียน ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	2
2	การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน.....	62
3	แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสถานภาพของนักเรียน จำนวน 591 คน.....	66
4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน ความสนใจในวิชาชีพ.....	69
5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด.....	70
6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน.....	71
7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน อิทธิพลจากครอบครัว.....	72
8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน อิทธิพลจากโรงเรียน.....	73
9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน ค่าเล่าเรียน.....	74
10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน โปรแกรมการศึกษา.....	75
11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน เกณฑ์การรับนักเรียน.....	76
12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน ภาพลักษณ์ของโรงเรียน.....	77
13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน อาคารสถานที่และที่ตั้ง.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน สวัสดิการและการบริการ.....	79
15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เกี่ยวกับปัจจัยที่ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา โดยจำแนกตามด้าน.....	80
16	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับ ตัวแปรอิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง	83
17	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าความคาดเคลื่อนของการ ประมาณค่าตัวแปร.....	85
18	แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกได้เข้าอยู่ในสมการ ถดถอย.....	86
19	แสดงค่านำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับความสำคัญ.....	88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจมาตั้งแต่ปี 2540 ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงด้านการรับนักเรียนในทุกระดับชั้น ผลการสำรวจพบว่าในปีการศึกษา 2541 จำนวนนักเรียนเข้าใหม่ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ สาเหตุมาจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและผลกระทบทางสังคมด้านอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียนต่อ นักเรียนในระบบโรงเรียนทุกชั้น ลดลงจาก 12.9 ล้านคนเหลือ 12.7 ล้านคน วิทยากร เชียงกูร (2541) ปัญหาการที่เด็กและเยาวชนไม่ได้เรียนต่อไม่มีสาเหตุมาจากโรงเรียนไม่พอ หรือไม่มีทุนการศึกษาให้เท่านั้นแต่ยังมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยทั้งปัญหาเศรษฐกิจของพ่อแม่ และความล้มเหลวของระบบการศึกษา ที่ทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ไม่ได้ต้องตกชั้น และออกกลางคันเป็นสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะสายอาชีวศึกษาก็มีอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาสูงราวร้อยละ 26 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541) นักเรียนอาชีวเข้าใหม่ลดลงมากถึงร้อยละ 16.44 สาเหตุหนึ่งมาจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้โรงเรียนมัธยมทุกแห่ง รับนักเรียนที่จบมัธยมที่ 3 ในโรงเรียน ให้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมดหากประสงค์ที่จะเรียนต่อ ส่วนที่เหลือจึงรับนักเรียนข้างนอกที่อาศัยอยู่ในเขตใกล้โรงเรียน ทำให้นักเรียนหันไปเรียนสายสามัญเป็นจำนวนมากขึ้น ผลกระทบของการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐเป็นอีกด้านหนึ่ง ทำให้นักเรียนในสถาบันเอกชนมีอัตราลดลงกว่าภาครัฐทุกระดับ

ผลการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) พบว่า ในปี 2544 การเรียนต่อในสายสามัญและสายอาชีวศึกษา มีจำนวนนักเรียนที่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษาเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.19 และประเภทอาชีวศึกษา มีจำนวนนักเรียนที่เรียนต่อลดลง คิดเป็นร้อยละ 24.2 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในสายสามัญสูงกว่าสายอาชีวศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการเรียนต่อในประเภทอาชีวศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า มีจำนวนนักเรียนเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของภาครัฐ มากกว่าภาคเอกชน ซึ่งในปี 2543 คิดเป็นร้อยละ 64.0 และ 36.0 ตามลำดับ และในปี 2544 คิดเป็นร้อยละ 65.1 และ 34.9 ตาม

ลำดับ จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนที่เรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชนลดลงมากและต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2544 จากรายผลการสำรวจข้อมูลการรับนักเรียนของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 285 โรงเรียน (ร้อยละ 74.80) ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนในปี 2543 และ 2544 พบว่าจำนวนนักเรียนลดลงประมาณ 21,543 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนปีการศึกษา (2544) ได้แสดงรายละเอียดตามดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับได้จริงกับแผนการรับนักเรียนปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จำแนกตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

หลักสูตร / ชั้นปีที่ศึกษา	จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2544		
	แผน	รับได้จริง	เพิ่ม /ลดร้อยละ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	181,328	171,116	- 5.63
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	193,379	182,075	- 5.85
รวม	374,873	350,292	- 5.75

ที่มา: คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน. สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว, 2544.

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า นักเรียนเลือกเรียนต่อในสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ และเลือกเรียนสายอาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐมากกว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน และจากตารางจะเห็นได้ว่า ในปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประสบปัญหา คือ ไม่สามารถรับนักเรียนได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแผนทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลดลง ร้อยละ 5.85 ของแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544) ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะผลกระทบ เนื่องจากนโยบายการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาที่กำหนดให้รับนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนทุกคนเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงเป็นเหตุให้กลุ่มเป้าหมายนักเรียนของโรงเรียนเอกชนที่จะรับเข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีจำนวนน้อยลงอย่างมาก และไม่เป็นไปตามแผนการรับนักเรียนที่กำหนดไว้ ประกอบกับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนมีปัญหาค่าใช้จ่าย

เพื่อการศึกษาของบุตรหลาน จึงไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กล่าวถึง ปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้ปกครอง วิกฤตโดยรวมทำให้ผู้ปกครองมีรายได้น้อยลง สำหรับปี 2541 มีผู้ปกครองจำนวนหนึ่งจำเป็นต้องให้บุตรออกจากโรงเรียน เพื่อช่วยหารายได้เพิ่มให้กับครอบครัว
2. สถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชนจะได้รับผลกระทบมาก เพราะการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่อยู่ได้ด้วยกำไรค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง

3. ผู้เรียน ผู้เรียนในภาคเอกชนต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม บางแห่งอาจเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 - 50 สื่อการเรียนการสอนมีราคาแพงขึ้น

4. ผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งปัจจุบันผู้สำเร็จการศึกษาดังแต่ระดับอาชีวศึกษา (ปวช.) และระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีขึ้นไป ถ้าเป็นช่วงเศรษฐกิจดี กลุ่มคนเหล่านี้จะสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที แต่มาบัดนี้ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนมากกลายเป็นคนว่างงานจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เป็นตัวบ่งชี้ถึงอัตราการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

นักศึกษาลดลง สาเหตุหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเข้าศึกษาคือความต้องการของผู้เรียนในการเลือกสถานศึกษานั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง จากรายงานการศึกษาเรื่องนักเรียนที่ออกระหว่างปีการศึกษา 2543 พบว่ามีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน และนักเรียนที่ออกเพื่อศึกษาต่อที่อื่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการนั้นพบว่าม้อัตรานักเรียนที่ออกเพื่อศึกษาต่อที่อื่น จำนวน 1,684 คน ร้อยละ 4.22 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงสุดเป็นอันดับ 2 ของประเทศ (กรมสามัญ, 2544) จากผลการรายงานพบว่า ระดับชั้นการศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนที่ออกเพื่อศึกษาต่อที่อื่น และการออกกลางคัน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 832 คน ร้อยละ 49 ของจำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีการศึกษา 2543 ทั้งหมด

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีอัตรานักเรียนออกระหว่างปีค่อนข้างสูง มีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อที่อื่นเป็นจำนวนมาก นโยบายแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ มีปัจจัยใดเกื้อต่อความต้องการของผู้เรียน ปัจจัยทางด้านคุณภาพของโรงเรียนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แนวทางการจัดการเรียนการสอน สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนเป็นผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสม ตรงกับคุณสมบัติของผู้เรียนสูงสุด ผลกระทบทางเศรษฐกิจนั้นกระทบโดยตรงต่อสถานศึกษาเอกชน โดยเฉพาะอาชีวเอกชน ซึ่งรายได้หลักของโรงเรียนมาจากค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการ

เลือกเรียนต่อของผู้เรียน เพราะฉะนั้นคุณภาพของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเลือกโรงเรียนของเด็กและผู้ปกครอง ถ้าผู้ปกครองให้ความนิยมเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐาน ก็จะมีบุตรหลานเข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้น (ดำรง แสงสิงห์, 2534) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของสถานศึกษาของผู้ปกครอง คือ ความคาดหวัง เกี่ยวกับบรรทัดฐานของสถานศึกษา ที่บุตรต้องการเข้าเรียน (วรรณิ์ แกมเกตุ, 2535) ทั้งนี้สถานศึกษาเอกชนจึงต้องปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้จบหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ในจังหวัดสมุทรปราการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และปัจจัยใดที่เอื้อในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อ จากนั้นวิจัยหลายท่านพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อของนักศึกษาประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก คือ ด้านสถานภาพของผู้เรียน ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และวางแผนจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในการเลือกเรียนต่ออาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

สมมุติฐานในการวิจัย

ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 17 ปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตัวแปรที่จะศึกษา

1) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่

ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- อาชีพของผู้ปกครอง
- รายได้ผู้ปกครอง
- ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

- ความสนใจในวิชาชีพ
- ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด
- อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
- อิทธิพลจากครอบครัว
- อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

- ค่าเล่าเรียน
- โปรแกรมการศึกษา
- เกณฑ์การรับนักเรียน
- ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
- อาคารสถานที่และที่ตั้ง
- สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

2) ตัวแปรตาม คือ การเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยมุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 760 คน จำนวน 5 โรงเรียน คือ เกริกวิทยาลัย โรงเรียนธานี เทคโนโลยี โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โรงเรียนไทยใต้หวันเทคโนโลยี

2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยอยู่บนพื้นฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยจากแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะองค์ประกอบ 3 ปัจจัย คือ

2.1 ปัจจัยด้านสถานภาพของนักเรียน

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- อาชีพของผู้ปกครอง
- รายได้ผู้ปกครอง
- ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

- ความสนใจในวิชาชีพ
- ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาสูงสุด
- อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
- อิทธิพลจากครอบครัว
- อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

- ค่าเล่าเรียน
- โปรแกรมการศึกษา
- เกณฑ์การรับนักเรียน
- ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
- อาคารสถานที่และที่ตั้ง
- สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

คำจำกัดความในการวิจัย

เนื่องจากคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย อาจมีความหมายแตกต่างจากคำที่ใช้กันทั่วไป ผู้วิจัยจึงขอกำหนดความหมายของคำให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้เรียน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ ความสนใจในวิชาชีพ ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากโรงเรียน หรือ ครูแนะแนว

2.1 ความสนใจในวิชาชีพ หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาทางสายอาชีพของผู้เรียน ได้แก่ ความถนัดทางวิชาชีพ ความสนใจในวิชาชีพ ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ

2.2 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด หมายถึง ความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาว่าเมื่อจบการศึกษาแล้ว จะเป็นพื้นฐานเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นตามที่มุ่งหวังไว้

2.3 อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน หมายถึง ปัจจัยที่เป็นแรงเสริมกระตุ้นผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ได้แก่ แรงสนับสนุนจากเพื่อน กำลังใจจากเพื่อน

2.4 อิทธิพลจากครอบครัว หมายถึง ปัจจัยที่เป็นแรงเสริมกระตุ้นผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ได้แก่ แรงสนับสนุนจากครอบครัว กำลังใจจากครอบครัว

2.5 อิทธิพลจากโรงเรียน หมายถึง ปัจจัยที่เป็นแรงเสริมกระตุ้นผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลทางการศึกษาของโรงเรียน ครูแนะแนว

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะต่างๆในสถานศึกษาที่สามารถรับรู้ได้ซึ่งมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจศึกษาต่อในสถานศึกษา ในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน คือ

3.1 ค่าเล่าเรียน ได้แก่ อัตราค่าเล่าเรียน การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นักเรียน เช่น กองทุนกู้ยืม กองทุนการศึกษา

3.2 โปรแกรมการศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา 2 สาขา คือ สาขาพาณิชยกรรม, สาขาช่างอุตสาหกรรม

3.3 เกณฑ์การรับนักเรียน ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัคร การทดสอบทางวิชาการ ผลการเรียน

3.4 ภาพลักษณ์ของโรงเรียน หมายถึง สิ่งดึงดูดใจให้นักเรียนเข้ามาศึกษา ความน่าเชื่อถือ ชื่อเสียง และการยอมรับ

3.5 อาคารสถานที่และที่ตั้ง ได้แก่ อาคารสถานที่และที่ตั้งของสถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษา สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

3.6 สวัสดิการและบริการของโรงเรียน ได้แก่ สวัสดิการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการเรียนของนักเรียน เช่น ความปลอดภัย และบริการห้องสมุด เป็นต้น

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 ในจังหวัดสมุทรปราการ

5. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา

2545 จำนวน 760 คน จำนวน 5 โรงเรียน คือ เกริกวิทยาลัย โรงเรียนธานีเทคโนโลยี โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โรงเรียนไทยใต้หวันเทคโนโลยี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ แบ่งเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และระดับการศึกษาผู้ปกครอง ความตั้งใจในการเลือกสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลตัวตนเองส่วนหนึ่ง และขอความร่วมมือจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ และอาจารย์บางท่านช่วยประสานงานแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์ด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) นำเสนอในรูปแบบตาราง

4.3 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนวิเคราะห์โดยใช้วิธีถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression) นำเสนอในรูปแบบตาราง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิดสำหรับงานวิจัยเชิงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ของนักการศึกษา นโยบายของรัฐ บทบาทของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จาก ตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นขอบเขต

โครงสร้างของแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน 1 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสน้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วน ตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนด และตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของโรงเรียน

2. ได้แนวทางในการวางแผนประชาสัมพันธ์ แผนกลยุทธ์ในการรับนักเรียนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้เรียนได้เหมาะสม

3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แก่โรงเรียนอาชีวศึกษา ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล ซึ่งจะส่งผลไปถึงความมีคุณภาพของนักเรียนอันเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการศึกษาค้นคว้า โดยมีลำดับดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
5. การจัดการศึกษาวิชาชีพ
6. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Holland's Theory of Vocational Choice)

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพ ฮอลแลนด์ (Holland, 1973) ได้กล่าวไว้ใน "A Theory of Vocational Behavior" ว่าคนเรามักจะเลือกประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตนเอง ตามแนวคิดที่ว่ามนุษย์ใช้อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพของตนเอง ซึ่งทุกคนต่างมีความคิดเกี่ยวกับอาชีพและความคิดเหล่านั้นล้วนมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ถ้าบุคคลแต่ละบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสำหรับอาชีพหนึ่งอาชีพใด และได้รับความช่วยเหลือจากการได้รับข้อมูลด้านอาชีพ และการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแล้วจะทำให้เลือกอาชีพได้สะดวกและเหมาะสม

ถ้าบุคคลใดมีบุคลิกภาพที่ไม่คงที่ในทางหนึ่งทางใดแล้ว หรือไม่มีความชอบหรือความสนใจในด้านใดเสียเลยจะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ ถ้าบุคคลใดไม่สามารถเลือกอาชีพตามความต้องการอันดับแรกของตนได้ ก็จะเลือกอันดับรองลงมา ซึ่งเหมาะสมกับบุคลิกภาพของเขาต่อไป แต่ถ้ามีความชอบที่กำกวมกันจะทำให้เลือกอาชีพได้ยาก

ฮอลแลนด์ยังกล่าวถึงความคาดหวังเกี่ยวกับระดับอาชีพของบุคคล (Level of occupational Choice) ว่าขึ้นอยู่กับการที่บุคคลประเมินตนเอง โดยเขาเน้นว่าการที่บุคคลรู้จักบุคลิกภาพของตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสำคัญมากในกระบวนการเลือกอาชีพ

การวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

การวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลจะเน้นที่ว่าการที่บุคคลใช้พิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพโดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ทฤษฎีนี้รากฐานมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักว่าบุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ เป็นต้น และเน้นที่ว่าคุณเลือกอาชีพโดยพิจารณาลักษณะอาชีพประกอบพิจารณาตนเอง การพิจารณาลักษณะอาชีพ เช่น ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าการเลือกอาชีพของบุคคลไม่ใช่การลองผิดลองถูก แต่จะต้องใช้การพิจารณาวิเคราะห์เป็นอย่างดี ซึ่งมีหลักการเลือกอาชีพดังนี้ (วัชรวิ ทรัพย์มี, 2522)

1. วิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะแสวงหาความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน
2. วิเคราะห์ตนเอง โดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่างๆ และองค์ประกอบของตนเอง เช่น ความสามารถ ฐานะเศรษฐกิจ สถานการณ์ต่างๆ ในครอบครัว
3. การใช้พิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ทฤษฎีนี้มีการศึกษาลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพในด้านความถนัดและสติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม บุคคลแวดล้อม ฯลฯ พ่อ แม่ ญาติ ครู ล้วนมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ เช่น เด็กบางคนอยากเลือกอาชีพเพราะนิยมชมชอบ เด็กบางคนเลือกอาชีพตามเพื่อนสนิทของตน ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อหรือเลือกอาชีพ โดยบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีวิชาใดมักจะเลือกศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพในแนวนั้น ครอบครัวก็มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพของบุคคล โดยลูกบางคนจะเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพตามบิดา มารดา และสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัวก็มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อของเด็ก บุคลิกภาพและการปรับตัวมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะแตกต่างกันมีแนวโน้มจะเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน เช่น บางคนมีบุคลิกภาพชอบเป็นผู้นำ ชอบสังคม ถิ่นที่อยู่อาศัย และค่านิยมในชุมชนจะมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ

จากแนวความคิดของทฤษฎีฮอลแลนด์และการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อใน อาชีวศึกษาเอกชนและเลือกประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพราะการที่บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกันหรือการที่บุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ก็จะทำให้ตัดสินใจเลือกการกระทำที่แตกต่างกัน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเลือกอาชีพมาศึกษาตัวแปรทางด้านเพศและความสนใจในวิชาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ศึกษาว่าตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนักเรียน

1.2 ทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคม (Social Stratification Theory)

การจัดช่วงชั้นทางสังคม เป็นการเน้นถึงระบบและกระบวนการประเมินคุณค่าของสถานภาพและบทบาท ตำแหน่งและการกระทำต่างๆ ซึ่งมีอยู่ในสังคม ผู้ที่มีสถานภาพและตำแหน่งระดับเดียวกัน เรียกว่าอยู่ในช่วงชั้น (Stratum) เดียวกัน หรือมักจะเรียกว่าเป็นคนชั้นเดียวกัน (ยูทธ คักดีเดชยนต์, มปป.) และการจัดช่วงชั้นทางสังคมถือเป็นวัฒนธรรมสากลอย่างหนึ่งและจะมีปรากฏอยู่ในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเกษตรกรรมหรือสังคมอุตสาหกรรม หรือไม่ว่าจะเป็นอดีตหรือปัจจุบัน จะต้องมีการจัดแบ่งชนชั้นของคนในสังคมหรือมีการวัดความแตกต่างของคนในสังคมว่าใครคือพวกของตน ใครดีกว่า ใครต่ำและด้อยกว่าตน (บรรพต วีระชัย, 2520) และโฮสเลน (Oslen) กล่าวว่า การจัดช่วงชั้นทางสังคมเป็นกระบวนการสืบทอดความไม่เท่าเทียมกันในการแบ่งอำนาจ (Power) อภิสัทธิ์ (Privilege) และเกียรติภูมิ (Prestige) ในหมู่มนุษย์

Horton & Hunt (1984) กล่าวถึงเกณฑ์การแบ่งการจัดช่วงชั้นทางสังคมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ความมั่นคงและรายได้ เป็นเกณฑ์การแบ่งชนชั้นที่เด่นมาก เพราะการที่บิดา-มารดาเป็นเจ้าของทรัพย์สินต่างๆ และมีรายได้ที่สูงจะถูกจัดให้อยู่ในสถานภาพทางสังคมระดับสูง ถ้าบิดา-มารดามีสิ่งเหล่านี้จะนำมาสนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้มากกว่าที่บิดา-มารดาไม่อยู่ ซึ่งจัดอยู่ในสถานภาพชั้นทางสังคมที่ต่ำ เพราะการที่โอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนและมีอาชีพที่ดีนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทรัพย์สินของบิดา-มารดาของบุคคลนั้น
2. อาชีพ เป็นเกณฑ์ตัวชี้การจัดช่วงชั้นทางสังคมอีกตัวหนึ่งที่เห็นได้ชัด คือ บุคคลที่มีอาชีพทางสังคมยกย่องก็มีโอกาสจะได้ดำรงตำแหน่งสูงๆ ซึ่งเป็นการแบ่งแยกความแตกต่าง

ระหว่างกลุ่มอาชีพ ในสหรัฐอเมริกาได้มีการจัดช่วงชั้นทางสังคมกันอย่างมาก และพบว่าอาชีพที่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับทรัพย์สินของบิดา-มารดาของบุคคลนั้น

3. การศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมมีฐานะทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป จากผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อย เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสจะดำรงตำแหน่งสูงในการปฏิบัติงานต่างๆ ส่วนผู้ที่มีโอกาสทางการศึกษาน้อยจะทำให้เขาประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อยเป็นอาชีพที่อยู่ในระดับต่ำ

การจัดช่วงชั้นทางสังคมเป็นระบบที่บุคคลในสังคมถูกประเมินให้อยู่ในลำดับชั้นที่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ แบบแผนของชีวิต ในสังคม ความสะดวกสบายและอำนาจที่สมาชิกในสังคมได้รับ ซึ่งความแตกต่างในเรื่องดังกล่าว เป็นสิ่งที่เราต้องเผชิญอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวัน ซึ่งการศึกษาเรื่องการจัดช่วงชั้นทางสังคมจะต้องอาศัยตัวชี้ต่างๆ เป็นเครื่องมือในการวัดและตัวชี้ที่นิยมในการใช้เสมอ ได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ซึ่งบุคคลที่มีสิ่งดังกล่าวที่แตกต่างกันจะทำให้อยู่ในชนชั้นที่แตกต่างกัน

จากทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคม ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้ตัวชี้ในการแบ่งช่วงชั้นทางสังคม คือ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งมีความเชื่อว่าการที่บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องดังกล่าว จะมีการกระทำทางสังคม มีแบบแผนการดำรงชีวิต มีความเชื่อ ความคิดและการตัดสินใจที่แตกต่างกัน คือ ถ้าอาชีพของบิดา-มารดาของนักเรียนเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน รายได้ต่ำ ไม่มีเกียรติในสังคม เช่น กรรมกร ชาวจี๊ ชาวนา ชาวสวน ก็จะได้เลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างจากอาชีพที่บิดา-มารดาประกอบอยู่ เพื่อจะได้มีชนชั้นทางสังคมที่สูงกว่าอาชีพของบิดา-มารดา หรือถ้าการศึกษาของบิดา-มารดาอยู่ในระดับต่ำ ไม่ค่อยมีเกียรติในสังคมนักเรียนก็จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อให้สูงกว่าการศึกษาของบิดา-มารดาในปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีมาศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เพราะการกระทำของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับโอกาส คนที่มีโอกาสที่ดีกว่าคนอื่นในเรื่องเศรษฐกิจก็จะมีโอกาสในการได้รับการศึกษาสูงเลือกอาชีพที่ดีๆ และมีรายได้ดี จึงนำมาเป็นแนวความคิดนี้มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1.3 ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม (The Multiple Factors Theory of Decision Making and Social Action)

รีดเดอร์ (Reeder, 1971 อ้างถึงใน สุรพล กาญจนะจิตรา, 2536) นักสังคมวิทยาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคล และตั้งเป็นทฤษฎีการ

ตัดสินใจและการกระทำทางสังคม วีดเดอร์ได้อธิบายว่า เหตุผลในการตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลนั้นประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อนั้น ผู้เรียนจะต้องพิจารณาด้วยเหตุผลต่าง ๆ ประกอบกันช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ และการตัดสินใจแต่ละครั้ง อาจแปรเปลี่ยนไปตามแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับเหตุผลในการตัดสินใจที่อาจมาจากปัจจัยต่อไปนี้เป็น

1. ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) แนวคิดที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 จุดประสงค์ หรือ จุดมุ่งหมาย (Goal) หมายถึง สิ่งที่ผู้กระทำต้องการให้เกิดขึ้นจากการกระทำ ในการศึกษาต่อนั้น จุดประสงค์ของผู้เรียนในการศึกษาต่อนั้นเพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้น มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรัฐบาลในการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานจำเป็นในการเข้าสู่อาชีพได้ (เพียงจันทร์ทองปาน, 2540) เป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ

1.2 ความเชื่อ (Believe Orientation) หมายถึง ความคิด ความรู้ ที่ผู้กระทำเข้าใจในเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจกระทำซึ่งผู้กระทำจะเลือกแบบของการกระทำให้สอดคล้องกับความเชื่อของเขา

1.3 มาตรฐานค่านิยม (Value Standards) เป็นสิ่งที่ผู้กระทำได้รับมาจากความเชื่อ ทศนคติ ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินใจว่าดีหรือไม่ดี ค่านิยมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจผู้กระทำจะกระทำไปตามค่านิยมที่เชื่อถือไว้

1.4 นิสัย และ ขนบธรรมเนียมประเพณี (Habits and Customs) คือ รูปแบบการแสดงออกที่ผู้กระทำได้รับการกระตุ้นให้แสดงออกและเป็นรูปแบบที่แน่นอนและมีการยอมรับ

2. ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) แนวคิดที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ความคาดหวัง (Expectations) ในการศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษานั้น ผู้เรียนมีความคาดหวังว่าหลังจากจบการศึกษาแล้ว เขามีความคาดหวังในการประกอบอาชีพที่ตนถนัด หรือเป็นพื้นฐานเพื่อศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปตามที่มุ่งหวังที่ตั้งไว้

2.2 ข้อผูกมัด (Commitment) คือ สิ่งที่ผู้กระทำมีความเชื่อว่าเขาถูกผูกมัดที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ

2.3 แรงเสริม (Forces) หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นและนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เช่น ในการศึกษาต่อแรงเสริมหมายถึง กำลังใจจากคนในครอบครัว

หรือเพื่อน ๆ ตลอดจนการสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้นำไปสู่การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

3. ปัจจัยสนับสนุน (Able Factors) แนวคิดที่สัมพันธ์กับการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 โอกาส (Opportunity) หมายถึง สถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำมีทางเลือกในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น ในสถานการณ์ที่ผู้เรียนได้เลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผู้เรียนพิจารณาจากความสะดวกในการเดินทางไปเรียน เพราะการคมนาคมที่ไม่สะดวกมีผลทำให้โอกาสที่จะเรียนต่อมีน้อยลง (กมล สุดประเสริฐ, 2514 อ้างถึงใน ภัทธริรา วารินทร์, 2539) นอกจากนี้ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีวศึกษาเอกชน ถือได้ว่าเป็นโอกาสที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เข้าศึกษาต่อด้วย โดยที่ผู้ที่เคยได้ข้อมูลหรือเคยมีความรู้เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาเอกชนมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อ (สิริลักษณ์ จำเรียง , 2527)

3.2 ความสามารถ (Ability) หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตนเองที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการกระทำนั้นๆ ได้

3.3 การสนับสนุน (Support) หมายถึง สิ่งที่กระทำคาดหวังว่าจะได้รับจากผู้อื่นในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การสนับสนุนด้านการศึกษาจากคนในครอบครัว และการสนับสนุนทุนทางการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ กองทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืม ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้การตัดสินใจศึกษาต่อมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีของรีดเดอร์ เป็นพื้นฐานในการกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวคิดการเลือกเข้าศึกษา โดยมีปัจจัยพื้นฐานสำคัญต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบ ปัจจัยดึงดูด, ปัจจัยผลักดัน, ปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการศึกษาต่อ ในด้านความคาดหวังทางด้านการศึกษาและอาชีพ การสนับสนุนด้านการศึกษาจากครอบครัว ความสะดวกในการเดินทางไปเรียน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านอาชีวศึกษาเอกชน องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสม

1.4 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ (Theory of Motivation)

1.4.1 ทฤษฎีแรงจูงใจตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้กล่าวไว้ว่าพฤติกรรมของมนุษย์จำนวนมากสามารถอธิบาย โดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่ทำให้ชีวิตของเขาได้รับตาม

ปรารถนา และความปรารถนาเหล่านี้จะเป็นเรียงเป็นลำดับขั้นของความปรารถนาเริ่มแรกและต่อมาสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยเริ่มจากความต้องการขั้นมูลฐานที่สุดเรียงไปจนถึงความต้องการขั้นสูงที่สุดรวม 5 ขั้นด้วยกัน ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physical Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน หรือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอยู่รอดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้นเพื่อที่จะได้รับการตอบสนองดังกล่าว มนุษย์จึงต้องทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยที่จะนำมาบำบัดความต้องการของตน

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการให้ตนเองมีความปลอดภัยในชีวิต ตลอดจนความมั่นคงในการประกอบอาชีพหรือหน้าที่การงานซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ปรารถนา

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belonging and love Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นรัก ต้องการความอบอุ่น มีส่วนร่วมในความรับผิดชอบร่วมเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกในหมู่คณะ เป็นต้น

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการด้านชื่อเสียง ความร่ำรวย ฐานะทางสังคม การยอมรับจากสังคมมีความนับถือตัวเอง เป็นลักษณะที่เรียกว่า Ego Needs บุคคลมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจประเภทนี้ มักจะพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาผู้อื่น

5. ความต้องการสัจจะการแห่งตน (Needs for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจในสังคม ได้แก่ ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ เข้าใจความเป็นจริงของชีวิต ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่บุคคลตระหนักถึงศักยภาพแห่งตน ซึ่งเป็นความต้องการด้านอุดมคติ

จากทฤษฎีความต้องการของ Maslow ทำให้เราทราบว่าความต้องการของมนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน และไม่จำเป็นว่าทุกคนจะมีความต้องการครบทั้ง 5 ขั้น แต่ความต้องการทั้งหมดเหล่านี้จะมีอยู่ตลอดชีวิตของบุคคล ดังนั้นความต้องการของมนุษย์ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมโน้มไปทางที่จะบำบัดความต้องการเหล่านี้เสมอ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน มาจากพื้นฐานความต้องการในด้านต่างๆที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาเป็นองค์ประกอบในการศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

1.5 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

1.5.1 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลลแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory) แมคเคลลแลนด์ (McClelland, 1976) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอของคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะจะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็นความภูมิใจ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น

แมคเคลลแลนด์ เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ เพราะเขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

เฮอแมนส (Hermans, 1970: 353-363) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังว่าจะประสบผลสำเร็จถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับการโอกาส
3. มีความพยายามไต่เต้าไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่อสิ่งที่กำลังทำอยู่มีอุปสรรค ผู้ที่มีเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะและโอกาส (ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) กล่าวไว้ว่า ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย คืออายุ 16-25 ปี ผู้ที่อยู่ในวัยนี้เริ่มมองเห็นแนวทางชีวิตซึ่งรับรู้ประสบการณ์ได้จากคนรอบข้าง หรือบุคคลที่ใกล้ชิด ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจมีแนวทางหันเหเข้าสู่การทำงานหารายได้ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ที่สำคัญต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อ การศึกษา แรงจูงใจเป็นสิ่งที่อยู่ในมนุษย์ทุกคนเป็นความต้องการทางจิตใจที่จะเอาชนะอุปสรรค ทำสิ่งที่ยากๆ ให้ประสบความสำเร็จ และมีความอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะ อุปสรรคและบรรลุเป้าหมายอันดีเลิศต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะ คนอื่นๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมนั้นๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาและมีมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ว่า โดยนำแนวคิดทฤษฎี แรงจูงใจมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายการศึกษาต่อ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าการศึกษา ต่อของผู้เรียนนั้น จะต้องมีความตั้งใจที่จะได้รับความสำเร็จและมีแรงจูงใจจะศึกษาต่อในระดับที่ สูงยิ่งขึ้นเพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ แรงจูงใจจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมา ประกอบการวิจัยในครั้งนี้

1.6 ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory)

ในสังคมของเรามักจะได้ยินคำว่า "บุคคลจะถูกจูงใจไปสู่ความสำเร็จได้นั้นเป็น ผลมาจากค่าที่เขาคาดหวังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ" (Korman,1974 อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข, 2525) ก่อนที่บุคคลจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนเรามีความคาดหวัง (Expectancy) ว่า จะได้รับความสำเร็จเป็นผลตอบแทนการกระทำ เช่น คาดหวังว่าเมื่อเรียนหนังสือครบหลักสูตร แล้วจะได้รับปริญญา เป็นต้น ความคาดหวังนี้เกิดก่อนการกระทำจึงเป็นเหตุของการกระทำ พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากความคาดหวังที่จะได้รับผลสำเร็จจากการกระทำนั้น ๆ

ส่วนทฤษฎีความคาดหวังของ วรูม (Vrom ,1977) กล่าวว่า การที่มนุษย์จะ เลือกลงหรือตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นมีสาเหตุหรือแรงจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลายๆ อย่างประกอบกัน มิได้เกิดจากเพียงปัจจัยหนึ่งปัจจัยเดียว โดยที่บุคคลนั้นจะต้องมีความคาดหวัง ดังต่อไปนี้

1. ผลตอบแทนที่ได้รับ
2. ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
3. ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
4. โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีความคาดหวังเพื่อมาเป็นแนวทางในการอธิบายการศึกษาต่อ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า การศึกษาต่อของผู้เรียนนั้น จะต้องมีความคาดหวังว่าจะได้รับความสำเร็จและมีความคาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพ ความคาดหวังจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.7 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A theory of reasoned action) พิชายน์และไอเซ็น ได้พัฒนาทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำ ความเข้าใจอธิบาย และทำนายพฤติกรรมที่บุคคลมีแนวโน้มจะคิดไตร่ตรองก่อนการกระทำ เช่น พฤติกรรมการเลือกอาชีพ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ซึ่งพฤติกรรมที่เป็นการกระทำของบุคคลที่อยู่ในลักษณะเจตคติต่อพฤติกรรม เจตนาเชิงพฤติกรรม และทัศนคติของบุคคล ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจของบุคคล ในการตัดสินใจของบุคคลนั้น การที่เราจะทราบว่าระดับการตัดสินใจของบุคคลนั้นมีมากน้อยเพียงใด เราพิจารณาได้จากเจตนาเชิงพฤติกรรมของบุคคลนั้น เจตนาเชิงพฤติกรรม หมายถึง ความเป็นไปได้ที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ ซึ่งสามารถวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมทางตรง ได้จากการให้บุคคลระบุเจตนาเชิงพฤติกรรมในลักษณะความน่าจะเป็นตามความคิดของเขา โดยการประมาณค่าจากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด (ฌซนท พลายละหาร 2543) เจตนาของบุคคลในการกระทำเดียวสามารถวัดโดยการถามคำถามว่าเขามีเจตนาจะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น เช่น ฉันตั้งใจว่าจะตัดสินใจสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งลักษณะคำถามเช่นนี้สามารถนำไปวัดระดับการตัดสินใจของบุคคลนั้นๆ ว่าบุคคลนั้นมีความตั้งใจในการทำพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใด การกำหนดพฤติกรรมและเจตนาต้องมีจำเพาะทั้ง 4 ประเด็น คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา ซึ่งจะทำให้การทำนายมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จึงควรนำทฤษฎี

การกระทำด้วยเหตุผลมาเป็นตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการตัดสินใจของนักเรียน เพื่อจะทราบได้ว่าระดับในการตัดสินใจของนักเรียน

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล กล่าวว่า การที่เราทำนายพฤติกรรมใดๆนั้น ต้องมาจากทัศนคติและการรับรู้ทางสังคม แล้วส่งผ่านไปยังความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และจากผลการวิจัยของ สุรัตน์ ไชยชมภู (2535) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจเข้าศึกษาต่อสูงถึงร้อยละ 79.7 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิดชัย สนั่นเสียง (2538) ที่ศึกษาทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพ พบว่า ทัศนคติต่อการศึกษาและอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทางเลือก จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าความตั้งใจเลือกเข้าศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนักเรียน และสามารถนำตัวแปรความตั้งใจมาเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการตัดสินใจของนักเรียน เพื่อจะทราบว่านักเรียนมีเจตนาและความตั้งใจในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในระดับใด ผู้วิจัยจึงเห็นควรนำตัวแปรด้านเจตนาเชิงพฤติกรรมมาประกอบการทำนายพฤติกรรมการตัดสินใจของนักเรียน เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวิจัยดังกล่าวข้างต้น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน จำเป็นต้องศึกษาตัวแปรทางด้านต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียนควบคู่กัน ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านระดับการศึกษาของบุคคล ด้านบุคลิกภาพ และค่านิยมส่วนตัวของบุคคลนั้น ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญในตัดสินใจเลือกของนักเรียน ดังนั้นการศึกษาในเรื่องการศึกษาต่อนั้น นอกจากจะศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการตัดสินใจ ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทฤษฎีความคาดหวัง ทฤษฎีความต้องการ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล แล้วนั้น และต้องให้ความสำคัญกับสิ่งที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ในด้านความรู้ความสามารถ และฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ตามแนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพ และทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคมด้วย จึงจะครอบคลุมธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาในเรื่องความต้องการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุมปัญหาในการทำวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการตัดสินใจจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ และได้้นำแนวคิดดังกล่าว มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 3 กลุ่มปัจจัยหลัก ดังนี้ ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

2. ปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเข้าศึกษาต่อ ของ Dolence (1991) สวลี อาษาสุวรรณ (2532) ภัทธริธา วารินทร์ (2539) มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ด้านสถานภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของบิดามารดา รายได้ของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2.1 เพศ

ในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนครั้งนี้ นักเรียนพิจารณาจากความเหมาะสมของบุคลิกภาพ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตัวแปรเพศมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา โดยเพศชายมีแนวโน้มในการเข้าศึกษาต่อมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากสาขาที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีวิชาทางสายช่างอุตสาหกรรมมากกว่าสายพาณิชยกรรม ซึ่งในการเรียนสายช่างอุตสาหกรรมนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกใช้อุปกรณ์ต่างๆในภาคอุตสาหกรรม ประเภทเครื่องจักรต่างๆ จากคุณสมบัติดังกล่าวมีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพเพศชายมากกว่า

โดยมีแนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอลแลนด์ (Holland,1973) ที่ว่า คนเรามักจะเลือกประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตนเอง ตามแนวคิดที่ว่ามนุษย์ใช้อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพของตนเอง ซึ่งทุกคนต่างมีความคิดเกี่ยวกับอาชีพและความคิดเหล่านั้นล้วนมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ถ้าบุคคลแต่ละบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสำหรับอาชีพหนึ่งอาชีพใด และได้รับความช่วยเหลือจากการได้รับข้อมูลด้านอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแล้ว จะทำให้เลือกอาชีพได้สะดวกและเหมาะสมและจากทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล กล่าวว่า การที่บุคคลใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเอง ทฤษฎีนี้ได้ศึกษารากฐานมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวว่า บุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่น ความสามารถ

ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ เป็นต้น และเน้นที่ว่าบุคคลเลือกอาชีพโดยพิจารณาลักษณะอาชีพประกอบการพิจารณาตนเอง การพิจารณาลักษณะอาชีพ เช่น ความต้องการของตลาด แรงงาน เวลา และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ ในการที่นักเรียนชายเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และเลือกเรียนในสายช่างอุตสาหกรรม อาจเป็นเพราะนักเรียนได้พิจารณาวิเคราะห์ลักษณะของตนเอง และลักษณะของอาชีพแล้วว่าเหมาะสมกับตัวเองจึงเลือกศึกษาในสายนี้ ดังนั้นเพศจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนครั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือปานกลางจะตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพราะนักเรียนจะสามารถเรียนจบตามหลักสูตรและสามารถนำไปประกอบอาชีพ โดยมีแนวคิดทฤษฎีลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของ (Frank Parsons อ้างถึงใน วัชร ทรัพย์มี , 2522) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลเลือกอาชีพโดยมีการวิเคราะห์คุณสมบัติต่างๆ และองค์ประกอบของตนเอง เช่น ความสามารถและสติปัญญา คือ ถ้าบุคคลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีในวิชาใด เกี่ยวกับด้านใดมักจะเลือกอาชีพในแนวนั้นในการศึกษาครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่วิเคราะห์ความสามารถของตนเองแล้วว่ามีความถนัดในการเรียน ตนเองนั้นมีคุณสมบัติที่เพียงพอและเหมาะสม ก็จะตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพ เพราะคิดว่าตนเองจะสามารถเรียนได้สำเร็จและประกอบอาชีพด้านนี้ได้เหมาะสมกว่าด้านอื่น จากผลการวิจัยของ ธงศักดิ์ บุญนารธรรม (2531) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐวุฒิ เนาวประดิษฐ์ (2528) พบว่า บุตรชาวประมงที่มีผลการเรียนไม่ดีตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพมากกว่าบุตรชาวประมงที่มีผลการเรียนดี จากผลการวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำตัวแปรทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาศึกษาในครั้งนี้

2.2 อาชีพของบิดามารดา

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนครั้งนี้ นักเรียนได้พิจารณาจากอาชีพบิดาและอาชีพของมารดา เพราะถ้าอาชีพของบิดาเป็นอาชีพที่ทำงานในภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม หรือทำธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ปานกลางถึงรายได้น้อย อาจจะมีแนวโน้มให้

นักเรียนได้เรียนในสายวิชาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนนั้นมีความสามารถในการประกอบอาชีพหารายได้ให้กับครอบครัว ตรงกับนข้ามกับนักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ ที่มีรายได้ดีและมั่นคง นักเรียนจะมีความต้องการในการเรียนระดับสูงมากกว่าการเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ จากทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคม กล่าวว่า การจัดช่วงชั้นทางสังคมเป็นรูปแบบที่แสดงถึงความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลในชั้นต่างๆ ของสังคม โดยใช้ตัวชี้ในการแบ่งช่วงชั้นทางสังคม คือ อาชีพ ซึ่งมีความเชื่อว่าการที่บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องดังกล่าว จะมีการกระทำทางสังคม มีแบบแผนการดำรงชีวิต มีความเชื่อ ความคิดและการตัดสินใจที่แตกต่างกัน คือ ถ้าอาชีพของบิดาและมารดาของนักเรียนเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน รายได้ต่ำ ไม่มีเกียรติในสังคม เช่น กรรมกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ก็จะเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างจากอาชีพที่บิดา-มารดาประกอบอยู่ เพื่อจะได้มีชนชั้นทางสังคมที่สูงกว่าอาชีพของบิดาและมารดา หรือถ้าการศึกษาของบิดา-มารดาอยู่ในระดับต่ำไม่ค่อยมีเกียรติในสังคม นักเรียนก็จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อให้สูงกว่าการศึกษาของบิดา-มารดาในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าอาชีพของบิดาและมารดาเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำตัวแปรทางด้านอาชีพของบิดาและอาชีพของมารดามาศึกษาในครั้งนี้

2.4 รายได้ของผู้ปกครอง

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนครั้งนี้ ขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ปกครอง หมายความว่า รายได้ของผู้ปกครองมีส่วนสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในครั้งนี้ ถ้าผู้ปกครองมีรายได้ต่ำหรือปานกลางโอกาสที่นักเรียนจะเลือกเข้าศึกษาต่ออาจจะไม่มีมาก เพราะการเรียนในสายอาชีวศึกษามีค่าใช้จ่ายในการเรียนสายช่างอุตสาหกรรมและสายพาณิชยกรรมเทียบเท่ากับการเรียนสายสามัญ แต่การเรียนในสายอาชีพนั้นผู้เรียนจบออกไปแล้วจะสามารถประกอบอาชีพได้ทันที สิ่งนี้อาจจะทำให้ผู้ปกครองพิจารณาถึงโอกาสที่นักเรียนจะสามารถเรียนในระยะเวลาที่สั้นกว่าสายสามัญ และสามารถนำความรู้อันได้ไปประกอบอาชีพได้ทันที และในกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้ดีโอกาสที่จะเลือกเข้าศึกษาอาจจะน้อย ทั้งนี้เพราะรายได้ของผู้ปกครองเอื้ออำนวยต่อการศึกษาต่อในระดับสูง จากงานวิจัยของ ธงศักดิ์ บุญนารถธรรม (2531) พบว่า ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา มีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางการเงินที่ดีจะคาดหวังในการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย จากผลการวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แสดงให้เห็นว่ารายได้ของผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำตัวแปรทางด้านรายได้ของผู้ปกครองมาศึกษาในครั้งนี้

2.5 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนครั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ เพราะถ้าผู้ปกครองมีการศึกษาต่ำโอกาสที่นักเรียนจะเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและนำไปประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมามีมาก เพราะการเรียนในสายอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาสูงอาจให้คำแนะนำกับบุตรให้เรียนในระดับสูง ในงานวิจัยของ ขวัญใจ เลอจันทร์ (2524) เรื่องการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท พบว่า ระดับการศึกษาของบิดาและมารดามีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรเข้าเรียนหนังสือ กลุ่มบิดาที่มีอาชีพไม่ใช้กำลังกาย เช่น ข้าราชการ พ่อค้า ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้วิชาชีพ มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรเข้าศึกษาต่อสูงกว่าและในงานวิจัยของ คาร์เพนเทอร์ และ ฟิชแมน (Carpenter and Fleishman, 1987 อ้างถึงใน ทวีชัย วิริยะโกศล , 2541) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อในระดับวิทยาลัยของเด็กวัยรุ่น พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อ เพราะการได้รับการแนะนำการศึกษาต่อ ผู้ปกครองมีบทบาทในการแนะนำแนวทางการศึกษาให้บุตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรน (Glen, 1965 อ้างถึงใน ดำรง แสนสิงห์ , 2534) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับระดับการศึกษาของบุตร เป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรมีแนวโน้มที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นไปด้วยสอดคล้องกับทฤษฎีแบบอย่าง (Modeling theory อ้างถึงใน ทวีชัย วิริยะโกศล , 2541) กล่าวว่า การที่เด็กนักเรียนนำตัวแบบมากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเอง เช่น นักเรียนนำแบบอย่างของผู้ปกครองจบการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างน้อยความคาดหวังทางการศึกษาของเขาต้องเทียบเท่าผู้ปกครอง คือ จบปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีบทบาทต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพิจารณาการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเข้าศึกษาต่อ ของ Dolence (1991) ประเสริฐ แก้วเพชร (2528) และ ทวีชัย วิริยะโกศล (2541) ซึ่งกล่าวถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนประกอบด้วย ความสนใจในวิชาชีพ ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากครอบครัว และ อิทธิพลจากโรงเรียนหรือครูแนะแนว ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดดังกล่าว และมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ความสนใจในวิชาชีพ
2. ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด
3. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
4. อิทธิพลจากครอบครัว
5. อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว

3.1 ความสนใจในวิชาชีพ

การที่ผู้เรียนทราบถึงความถนัดทางอาชีพของตนเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ การเข้าทำงาน ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาตนเอง การช่วยเหลือบุคคลให้เลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยการแนะแนวทางการด้านอาชีพ นักแนะแนวต้องมีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการเลือกอาชีพ และพัฒนาการด้านอาชีพเป็นอย่างดี (วัชรวิ ทรัพย์มี, 2522)

ดังนั้น การจัดบริการแนะแนวอาชีพหาความถนัดทางอาชีพความสนใจในวิชาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา จึงต้องมีในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา ซึ่ง (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2530) ได้เสนอหลักการสำคัญในการพิจารณาจัดบริการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง เพราะการที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้น บุคคลต้องมีระดับวุฒิภาวะที่สูงพอจะวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพ จึงจะใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพได้

2. การบริการแนะแนวอาชีพ ต้องมีแบบทดสอบ หรือแบบสำรวจที่มีคุณภาพดีไว้ใช้ดำเนินการ เพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของผู้บริการอย่างลึกซึ้ง และเพื่อให้เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้รับบริการได้เข้าใจตนเองมากขึ้น

3. ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่มากพอ ทันเหตุการณ์ และมีความถูกต้อง

4. การแนะแนว ควรยึดหลักว่าคุณคดีย่อมมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณเพื่อตัดสินใจด้วยตนเอง

5. การตัดสินใจเลือกอาชีพมีความยืดหยุ่นได้ กล่าวคืออาจมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้ เมื่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเปลี่ยนไป

6. ต้องช่วยให้ผู้รับบริการตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมตัว เพื่อการประกอบอาชีพทั้งในด้านวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

7. งานแนะแนวอาชีพเป็นงานของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา ที่จะต้องร่วมกันวางแผนและดำเนินการให้ระบบการแนะแนวอาชีพเกิดประสิทธิภาพ

8. บริการแนะแนวอาชีพที่สมบูรณ์ต้องประกอบไปด้วย การบริการสนเทศเกี่ยวกับอาชีพบริการ ทดสอบ บริการให้คำปรึกษา มีการรวบรวมระเบียบสะสมของนิสิตนักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีการจัดหางาน และมีการติดตามประเมินผลศิษย์เก่า

9. ประสานงานหน่วยงานภายนอกสถาบัน เช่น ระหว่างสถาบันการศึกษา ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมแรงงาน และบริษัท ห้างร้าน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น การที่ผู้เรียนทราบถึงความสนใจในวิชาชีพของตนเองทราบถึงความถนัดทางอาชีพของตนและความสนใจในอาชีพของตนเองนั้น เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยในเรื่องการตัดสินใจในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา รู้ว่าตนเองนั้นมีความถนัดเพียงพอ ทั้งนี้ต้องอาศัยผู้ให้คำแนะนำและแนะแนวที่มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการเลือกอาชีพและจัดการแนะแนวให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด

ความสนใจและความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาต่อ เป็นเสมือนแรงจูงใจที่สำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อโอกาสทางการศึกษา เพราะถ้ามีความต้องการทางการศึกษามากก็ย่อมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาให้เกิดขึ้นได้มาก ถ้ามีความต้องการทางการศึกษาน้อย แรงจูงใจจะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จก็ย่อมมีน้อย ดังการศึกษาของ เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป (2523) ใน

เรื่ององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7 พบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาต่อมีความต้องการในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โวเฟิล (Wofle, 1966 อ้างถึงใน สมศรี ชูแสง, 2532) ที่สรุปว่า ความต้องการของนักเรียนเอง เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนต่อของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความต้องการที่จะศึกษาของบุตรนั้น มีผลต่อการตัดสินใจสนับสนุนให้การศึกษาจากผู้ปกครอง

จากการที่ความต้องการที่จะศึกษาต่อของนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของโอกาสในการศึกษาต่อ กล่าวคือ ถ้านักเรียนต้องการจะเรียนต่อในระดับสูงเท่าใดก็มีแนวโน้มว่าจะได้เรียนในการศึกษาครั้งนี้ จึงคาดว่าในการศึกษาต่อชั้นสูงสุดของนักเรียน จะมีผลต่อการคาดหวังอรรถประโยชน์ของสถานศึกษา และการเลือกสถานศึกษาสำหรับนักเรียน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูง ผู้ปกครองก็น่าจะคาดหวังอรรถประโยชน์ที่จะได้รับจากสถานศึกษามาก และเลือกสถานศึกษาที่คาดว่าจะตอบสนองเป้าหมายได้มากที่สุด นอกจากนี้ ความต้องการศึกษาต่อชั้นสูงสุดยังน่าจะเป็นแรงสนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจและปรารถนาที่จะเลือกเรียนในสถานศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่ง ตามความต้องการของตนอีกด้วย จากผลการวิจัยและแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยคาดว่าความต้องการการศึกษาต่อชั้นสูงสุดของนักเรียนน่าจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกสถานศึกษาสำหรับนักเรียน โดยผ่านทางความคาดหวังอรรถประโยชน์ของสถานศึกษาและสถานศึกษาที่นักเรียนต้องการเข้าเรียนอีกด้วย

3.3 อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

บทบาทของกลุ่มสังคมในโรงเรียนที่มีความสำคัญ คือ กลุ่มเพื่อน เพราะบ่อยครั้งที่ความคิดและการกระทำของกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพล และช่วยในการตัดสินใจของเด็ก ดังผลการวิจัยของ นฤมล บุณนิม (2529) ได้ทำการศึกษาความผูกใจในความสำเร็จในเชิงความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่า แผนการศึกษาของเพื่อน หรืออิทธิพลจากเพื่อน มีผลกระทบโดยตรงต่อการคาดหวังทางการศึกษา โดยอาชีพของพ่อแม่สามารถอธิบายความแปรผันได้สูงสุด รองลงมาคืออิทธิพลของเพื่อนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ เนาวีประดิษฐ์ (2528) ที่ได้ศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพประมงหลังจบการศึกษาภาคบังคับ พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพประมง ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนจะประกอบอาชีพประมงหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับทำให้ตนเองตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพประมงตามเพื่อน เช่นเดียวกับการศึกษาของ (ธงศักดิ์

บุญธนาธรรม, 2531) ที่ศึกษาความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อของกลุ่มเพื่อนสนิท มีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า เมื่อนักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะเลือกเรียนต่อพร้อมประกอบอาชีพ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือกดังนั้นคือ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนที่เรียนต่อ และจากผลการวิจัยของ คาร์เตอร์ (Carter, 1962) ได้กล่าวว่า ในโรงเรียนนั้นกลุ่มเพื่อนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการตัดสินใจที่จะเข้าศึกษาต่อในชั้นการศึกษาที่สูง การที่ได้รู้จักและสนิทสนมกับนักเรียนที่เก่งจะมีส่วนและช่วยกระตุ้นให้เพื่อนมีการศึกษาต่อ และจากการศึกษาของ โบรแกน (Brogan, 1979 อ้างถึงใน สวลี อาชาสุวรรณ, 2532) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะเฉพาะบางประการทางการศึกษาด้านครอบครัวและลักษณะส่วนตัวของนักเรียนที่ออกกลางคัน และที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ลักษณะส่วนตัวที่มีนัยสำคัญ คือชอบโรงเรียน ระดับการศึกษาของเพื่อนสนิท และความต้องการเรียนต่อของเพื่อน และจากการศึกษาของ อเล็กซ์และเอ็คแลนด์ (Alexander & Eckland, 1975 อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2535) เกี่ยวกับองค์ประกอบของความคาดหวังทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า อิทธิพลจากเพื่อนมีผลกระทบต่อความคาดหวังทางการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ อิทธิพลจากทางครอบครัว จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าอิทธิพลจากเพื่อนเป็นตัวแปรที่น่าสนใจ โดยเฉพาะเมื่อศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นมักทำอะไรคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมาก โดยเพื่อนจะเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในระยาะนี้มากที่สุด

3.4 อิทธิพลจากครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกของมนุษย์ (Bertrand, 1958 อ้างถึงใน พราวมาศ นนทยาธร, 2520) ครอบครัวจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า ครอบครัวนั้นเป็นสถาบันที่เก่าแก่ที่สุดใกล้ชิดประชากรมากที่สุด เป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุด และสามารถพัฒนาคุณภาพประชากรได้มากที่สุด (นิภา ส. ภมรสุนทร, 2533 อ้างถึงใน ทวีชัย วิริยะโกศล, 2541) ครอบครัวที่ดีย่อมช่วยบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นแก่สังคมส่วนรวม ผู้ปกครองหรือพ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลในการกำหนดอนาคตทั้งในการศึกษาและอาชีพของบุตร แต่ทั้งนี้ผู้ปกครองบางส่วนถึงแม้ว่าต้องการให้บุตรได้รับการศึกษา ก็ไม่สามารถทำได้เนื่องจากมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น พื้นฐานทางเศรษฐกิจ พื้นฐานทางสังคมของครอบครัว ตลอดจนจำนวนบุตรในครอบครัวที่มากเกินไป เรชเบิร์ก และ เวสต์บาย (Rehberg and Westby, 1967 อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2535) ได้ให้นิยามความคาดหวังทางการศึกษาไว้ว่า เป็นสิ่งที่ เป็นจริง ซึ่งจะแยกออกจากสิ่งที่เป็นความคิด ในทางการศึกษา กล่าวคือ การศึกษาจะเป็นสิ่งที่เขาต้องการ โดยไม่ได้พิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จะมีต่อโอกาสที่จะเกิดขึ้นว่าจะ เป็นจริงเพียงใด แต่การ

คาดหวังทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองคิดว่าเมื่อได้ประมวลความพร้อมความสามารถ ตลอดจนสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และลักษณะทางประชากรของตนเองแล้ว จะสามารถส่งเสริมให้บุตรเรียนต่อไปได้สูงสุดถึงระดับใดตั้งการศึกษาของ ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง (2522) พบว่าบิดาที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองทุกระดับชั้นฐานะเศรษฐกิจ ต่างมุ่งหวังให้บุตรของตนให้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมากที่สุด รองลงมาคือ มุ่งหวังให้บุตรเรียนเท่าที่สามารถ และบิดาที่มีฐานะร่ำรวยจะมุ่งหวังให้บุตรเรียนในระดับนี้ ในอัตราส่วนที่สูงกว่าบิดาที่มีฐานะปานกลางและยากจน จากผลการวิจัยของ นฤมล บุณนิม (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัว หรืออิทธิพลจากที่บ้าน มีผลกระทบโดยตรงต่อความคาดหวังทางการศึกษา

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของบุตร โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดระดับการศึกษาของบุตรในอนาคต และที่สำคัญครอบครัวจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการส่งเสริมเลี้ยงดู จึงขึ้นอยู่กับความมุ่งหวังของครอบครัวเกี่ยวกับการศึกษา และเนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งหรือแต่ละสังกัดมีความแตกต่างกันในเรื่องนโยบาย จุดเน้นและคุณภาพทางการศึกษา การจะเลือกสถานศึกษาแห่งใด ผู้ปกครองจะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับดังกล่าว ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าอิทธิพลจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าสถานศึกษาของนักเรียน

3.5 อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว

โรงเรียนนับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการให้การศึกษาแก่นักเรียน เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความรู้และทักษะต่างๆ แก่นักเรียนโดยตรง อิทธิพลของโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะมองอิทธิพลจากโรงเรียนในลักษณะบทบาทของครูแนะแนวในโรงเรียน ในการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียนและบริการทางการศึกษาซึ่งนักเรียนได้รับ

บทบาทของครูแนะแนวในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการแนะแนวทางการศึกษา หรือการแนะแนวอาชีพ ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนได้เรียนอย่างถูกต้อง หรือช่วยในการวางแผนการประกอบอาชีพได้เหมาะสม วชิรี ทรัพย์มี (2522) และจากการศึกษาของ (อนันต์ สุวรรณมณี, 2528 อ่างถึงใน สวลี อาชาสุวรรณ, 2532) พบว่า นักเรียนและครูมีทัศนคติต่อการให้การแนะแนวอยู่ในระดับเดียวกัน แต่ก็มีแนวโน้มว่า นักเรียนมีทัศนคติว่าครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกวิชาเรียน การเลือกสายการเรียน การให้คำปรึกษา

เกี่ยวกับการเลือกโรงเรียนที่จะศึกษาต่อ ด้านบทบาทของครูแนะแนว พบว่า ครูและนักเรียนมีความต้องการที่จะให้ครูแนะแนวช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการเรียนในระดับมาก เช่นในการจัดหาทุนการศึกษา การให้รายละเอียดและข่าวสารในการเรียนต่อในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ แก้วเพชร (2528) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อ ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การแนะแนวการศึกษาต่อ เป็นตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อ รองลงมาจากค่านิยมของชุมชนซึ่งมีความสำคัญมากที่สุด จากผลการวิจัยของ สวลี อาชาสุวรรณ (2532) พบว่า ครูแนะแนวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ และการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา กล่าวคือ ผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ ได้รับแรงจูงใจในการศึกษาต่อจากครูแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไครเบอร์ก (Kriedberg, 1972 อ้างถึงใน สวลี อาชาสุวรรณ, 2532) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ให้คำปรึกษา ครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมแถบชานเมืองบอสตัน 14 โรงเรียน พบว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรจะมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในด้านการเลือกสถานที่เรียนต่อ

จากผลงานวิจัยข้างต้น โรงเรียนหรือครูแนะแนวมีอิทธิพลในการกระตุ้น และส่งเสริมทางการศึกษาในระดับสูง ผู้วิจัยจึงเห็นว่า อิทธิพลของโรงเรียนหรือครูแนะแนวเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เป็นส่วนสำคัญ ต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนต่อไป ทั้งในแง่ของความสนใจในวิชาชีพ ที่เป็นทางเลือกศึกษาสายสามัญ หรือในสายอาชีพ ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ระดับหรือความคาดหวังในการศึกษาของผู้เรียน โดยมีอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และโรงเรียนหรือครูแนะแนว ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับต่อไป โดยจะประกอบไปด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษามาเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจต่อไป

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสถานศึกษา ตามแนวคิดทฤษฎีของ (Dolence 1991 และ Chapman ,1981) Dolence (1991) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ที่ตั้ง ชื่อเสียงของสถาบัน โปรแกรมการศึกษา อาคารสถาน

และที่ตั้ง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับของ Chapman (1981) ได้กล่าวถึง รูปแบบของสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานศึกษาต้องประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ทุนสนับสนุน ที่ตั้ง โปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่ การรับเข้าศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้โดยจำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ค่าเล่าเรียน
2. โปรแกรมการศึกษา
3. เกณฑ์การรับนักเรียน
4. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
5. อาคารสถานที่และที่ตั้ง
6. สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

4.1 ค่าเล่าเรียน

อิทธิพลของค่าใช้จ่ายในสถานศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกเรียนต่อของผู้เรียน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสถานศึกษาของผู้เรียนหัวข้อหนึ่งที่มีการกล่าวถึงมากที่สุดคือ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา เหตุผลหลักก็คือค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นตัวกำหนดทิศทางที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในสถานศึกษา เกี่ยวพันกับนโยบายการศึกษาที่จัดขึ้น ในผลการวิจัยต่างๆกำลังมุ่งศึกษาไปที่การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปว่ามีการเปลี่ยนแปลงเรื่องนี้อย่างไร (Brown, 1980 อ้างถึงใน Dolence,1991) ในปี 1976 การปรับปรุงสถานศึกษาในด้านการเงินในสถานศึกษาได้มีแนวทางช่วยเหลือนักเรียนทางการเงิน เช่น ด้านกองทุนการศึกษาให้กับนักเรียนค่อนข้างมากในสถานศึกษา (Hence ,1974 อ้างถึงใน Chapman ,1981) ที่ให้เห็นว่า อิทธิพลด้านการเงินเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจในการเลือกสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ถ้าค่าเล่าเรียนที่กำหนดขึ้นเป็นอุปสรรคต่อสถานศึกษา การจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายจะเป็นตัวลดปัญหาต่างๆลง ปัจจัยด้านนี้เกี่ยวพันไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวผู้เรียนที่จะเป็นตัวตัดสินใจในเรื่องการใช้จ่ายที่ควรจะเป็นของครอบครัว โดยค่าเล่าเรียนของแต่ละสถานศึกษาไม่ควรจะแตกต่างกันมาก เพราะความแตกต่างกันในด้านค่าเล่าเรียนของสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนแตกต่างกัน ค่าเล่าเรียนจึงเป็นเสมือนตัวสนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจในการเลือกสถานศึกษาแห่งนั้นเพิ่มมากขึ้น

นักเศรษฐศาสตร์ (Harsanyi 1986 : 60-107) ได้ให้ความหมายของการเลือกเชิงเหตุผลว่าเป็นการเลือกท่ามกลางตัวเลือกมากมาย แต่สิ่งที่บุคคลเลือกจะอยู่บนพื้นฐานของ “ความพึงพอใจ” (preferences) และโอกาส (opportunities) กล่าวคือ บุคคลอาจจะเลือกที่จะดำเนินการในเป้าหมายหนึ่งไว้แล้ว แต่เกิดเปลี่ยนใจไปกระทำอีกเป้าหมายหนึ่งทั้งๆที่ความพึงพอใจพื้นฐานยังเหมือนเดิม อธิบายได้ว่า บุคคลอาจจะเรียนรู้ถึงค่าสูญเสียโอกาส (opportunity cost) ของเป้าหมายทั้งสองนี้แตกต่างกันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ข้อมูลเกี่ยวกับค่าสูญเสียโอกาสที่มีอยู่ช่วยให้เขาตัดสินใจที่จะศึกษาต่อ แต่เกิดเปลี่ยนใจไม่ไปเรียน การกระทำเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่าค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินนั้นสูงขึ้น หรือการศึกษาที่เขาจะศึกษาต่อนั้นยากเกินไป การเลือกเชิงเหตุผลนี้จะผูกพันอยู่กับการคาดคะเน 2 ประการ ได้แก่ การคาดคะเนผลที่จะตามมาในอนาคต อันสืบเนื่องมาจากการกระทำของตนในปัจจุบัน กล่าวคือ บุคคลได้จินตนาการว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นผลมาจากการกระทำของเขาในขณะนี้ และการคาดคะเนเกี่ยวกับคุณค่าของผลที่จะได้รับในอนาคต ดังนั้น ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกการกระทำสิ่งที่จะต้องลงทุนเพื่ออนาคตของตนเองหรือครอบครัวแล้ว เขามักจะมีเหตุผลที่มีการวินิจฉัยถึงการได้รับผลตอบแทนสูงสุดในอนาคต (maximizing benefits) ก่อนที่จะมีการลงทุนในกิจกรรมนั้นๆ การศึกษาในแง่ของปัจเจกบุคคลจึงจัดได้ว่าเป็นทั้งการลงทุนและการบริโภค (สิริลักษณ์ ชุติกุล, 2530 :146) โดยพิจารณาว่าเมื่อบุคคลหนึ่งเข้าศึกษาต่อจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา แต่บุคคลนั้นจะได้รับความพอใจและความชื่นชมต่อความสำเร็จของตน จัดได้ว่าเขาได้รับอรรถประโยชน์โดยตรงจากการศึกษาต่อ รายจ่ายเพื่อการศึกษาในกรณีนี้จึงเป็นรายจ่ายเพื่อการบริโภค แต่การที่ได้นำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพในอนาคต และสามารถนำรายได้มาให้แก่ครอบครัว ทั้งยังนำมาซึ่งความมีเกียรติยศชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว รายจ่ายเพื่อการศึกษาในประเด็นนี้จึงเป็นการลงทุนที่ทำให้ได้ผลตอบแทนในอนาคต ทั้งในรูปของรายได้ที่เป็นตัวเงินและผลตอบแทนทางด้านจิตใจ

จากผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ค่าเล่าเรียนเป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงในปริมาณมาก และเพียงพอ ที่จะคาดการณ์ในด้านความต้องการทางด้านค่าเล่าเรียนของผู้เรียน ยิ่งในปัจจุบันความหลากหลายทางการจัดการด้านค่าเล่าเรียนของแต่ละสถาบัน (วีรวัฒน์ พุ่มพยอม, 2541) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยจูงใจเลือกสถานศึกษาเพื่อศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชนของโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค พบว่า ปัจจัยที่จูงใจเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรับเข้าศึกษามากที่สุด สอดคล้องกับ (เทพ เหมือนฟู, 2542) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนอันดับหนึ่ง คือ ค่าเทอมและค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ การศึกษาปัจจัยทางด้าน

ค่าเล่าเรียน ได้เกี่ยวพันไปถึงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินกับนักเรียนนักศึกษา และความเหมาะสมในการให้ทุนการศึกษา เงินกู้ยืม การจ้างงานในสถานศึกษา ซึ่งทางสถานศึกษาได้ทำการกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือนักเรียนจนจบการศึกษา

4.2 โปรแกรมการศึกษา

โปรแกรมการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่เป็นเสมือนสิ่งสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกเข้าสถานศึกษาของนักเรียน (Chapman,1981 :497) ได้กล่าวถึงความสำคัญของโปรแกรมการศึกษาว่าเป็นองค์ประกอบที่กำหนดด้านคุณลักษณะของสถานศึกษา นักเรียนจะเลือกสถานศึกษาจากคุณลักษณะที่ตนนั้นปรารถนา เพราะเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเลือกนั้นจะตรงตามคุณสมบัติและความสามารถที่ตนถนัด และผู้เรียนมีความคาดหวังว่าโปรแกรมการศึกษาที่พวกเขาเลือกนั้นจะทำให้เมื่อพวกเขาจบการศึกษาแล้วพวกเขาจะมีงานทำ และในข้อค้นพบนั้นการที่สถานศึกษาจัดโปรแกรมศึกษาที่หลากหลาย จะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตรงกับความสามารถและความถนัดของตนอย่างยิ่ง

ในการจัดศึกษาวิชาชีพในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความรู้และทักษะอันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงานอย่างกว้างขวาง โดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งให้มีพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับสูงต่อไป เมื่อสำเร็จหลักสูตรนี้แล้วถือว่าเป็นช่างฝีมือ (Skilled Labor) ในสาขาวิชาที่เรียน

ประเภทวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทวิชา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543) กล่าวไว้ ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เนื้อหาของประเภทวิชาจะครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมทั้งหมดทุกประเภท
2. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม เนื้อหาของประเภทวิชาจะครอบคลุมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เป็นลักษณะในสำนักงาน (office) แล้วงานบริการ (Service) เป็นหลัก

หลักสูตรอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (วีระพันธ์ สิทธิพงศ์,2540) จะประกอบด้วยหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชาที่เปิดสอน สำหรับผู้สนใจในสาขาอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรสาขาวิชาบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม

- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาบัญชี
- สาขาวิชาการเลขานุการ
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
- สาขาวิชาอื่น ๆ ที่ เป็นความต้องการของท้องถิ่นและมีความพร้อมที่จะเปิดสอนได้

2. หลักสูตรสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม

- สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- สาขาวิชาช่างยนต์
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- สาขาช่างโยธา
- สาขาช่างสถาปัตยกรรม
- สาขาช่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
- สาขาวิชาอื่น ๆ ที่ เป็นความต้องการของท้องถิ่นและมีความพร้อมที่จะเปิดสอนได้

โปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ ที่จัดขึ้นมานั้นเพื่อรองรับผู้สนใจในอาชีพให้ได้รับการศึกษาต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ เหล่านี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกวิชาชีพที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานและความสนใจของผู้เรียน โปรแกรมการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสถานศึกษา กล่าวถึงเรื่องการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โครงสร้างเศรษฐกิจมีอัตราเจริญเติบโตสูงขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเน้นการผลิตเชิงอุตสาหกรรม การบริการ การจัดการอาชีวศึกษาจึงมีโปรแกรมการศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก

4.3 เกณฑ์การรับนักเรียน

เกณฑ์การรับนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่เป็นเสมือนสิ่งสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกเข้าสถานศึกษาของนักเรียน (Chapman, 1981) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเกณฑ์การรับนักเรียนว่าเป็นองค์ประกอบที่กำหนดด้านคุณลักษณะของสถานศึกษา นักเรียนจะเลือกสถานศึกษาจากคุณลักษณะที่ตนนั้นปรารถนา เพราะเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเลือกนั้นจะตรงตามคุณสมบัติและความสามารถที่ตนมีเพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ในแต่ละปีการศึกษาสถานศึกษาจะประกาศรับนักเรียนนักศึกษาใหม่ในชั้นปีที่ 1 การรับนักเรียนนักศึกษาซึ่งจะเริ่มประกาศรับนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน สถานศึกษาโดยทั่วไปจะประกาศรับนักเรียนนักศึกษาใหม่ปีละ 1 ครั้ง แต่ในสถานศึกษาบางแห่งอาจรับสมัครนักเรียนปีละ 2 ครั้ง ตามแต่นโยบายของสถานศึกษา การรับสมัครนักเรียนนักศึกษาในแต่ละครั้งก็จะมีขอบเขตของการรับสมัครนักเรียนนักศึกษาใหม่ ดังนี้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543)

1. การกำหนดจำนวนในแต่ละสาขาวิชาของการรับสมัคร จำนวนที่รับสมัคร และสาขาวิชาในแต่ละปีการศึกษาอาจไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความจำเป็นความต้องการของสังคม ตลอดจนความพร้อมของบุคลากรและสถานศึกษา รวมทั้งความต้องการของผู้ที่ต้องการจะสมัครเข้าเรียนด้วย
2. การกำหนดเวลาในการรับสมัคร เวลาที่ใช้ในการรับสมัครจะกำหนดเวลา ตั้งแต่จำนวนวันในการขายใบสมัคร เวลาที่สมัครสอบ ถ้ามีจำนวนผู้มาสมัครสอบมาก ตลอดจนเวลาสอบ ข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ การประกาศผลสอบ การรายงานตัว และการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนนักศึกษา
3. สถานที่สมัคร สถานที่สมัครนี้จะใช้สถานศึกษาหรือสถานอื่น ๆ ที่กำหนดไว้รวมทั้งวิธีการในการซื้อใบสมัครและสิ่งใบสมัครทางไปรษณีย์ ตลอดจนการกำหนดสถานที่สอบ
4. คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ ต้องระบุไว้ให้ชัดเจนในด้าน เพศ อายุ วุฒิที่สำเร็จ การศึกษาก่อนสมัครสอบเพื่อศึกษาต่อ ตลอดจนประสบการณ์ คณะแผนเฉลี่ย และใบรับรองอื่น ๆ ที่จำเป็น
5. การกำหนดวิชาที่ต้องสอบ และจำนวนคะแนนที่ต้องการในการสอบผ่าน รวมทั้งวิธีการคัดเลือก สถานศึกษาบางแห่งอาจกำหนดสอบข้อเขียน หรือสอบสัมภาษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจสอบข้อเขียนก่อนแล้วจึงสัมภาษณ์ แต่ละสถานศึกษาอาจกำหนดไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม

ก็ตาม สถานศึกษาของรัฐที่สังกัดกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการอาจต้องถือปฏิบัติตามระเบียบ และคำสั่งของกระทรวงเจ้าสังกัด

6. การประกาศผลสอบและสถานที่ประกาศผลสอบ ซึ่งต้องแจ้งให้ผู้สมัครทราบล่วงหน้า โดยทั่วไปจะกำหนดและประกาศไว้ในใบสมัครแล้ว

กระบวนการคัดเลือกนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเฉพาะทาง

สถานศึกษาเอกชนจะคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) โดยพิจารณาจาก

- 1) องค์ประกอบหลัก คือ ประวัติส่วนบุคคลโดยละเอียดของนักเรียนแต่ละคน
- 2) องค์ประกอบเสริม คือ คะแนนการทดสอบทางวิชาการ การสัมภาษณ์ และ

คะแนนทดสอบเฉพาะทาง

ประวัติส่วนบุคคลโดยละเอียดของนักเรียน ในระบบการศึกษาของเอกชนนั้นจะพิจารณาข้อมูลทางด้านความถนัดของนักเรียน บุคลิกลักษณะ ความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา

การทดสอบทางวิชาการ การทดสอบจะสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของวิชาเลือกที่เปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเฉพาะทาง

การสอบสัมภาษณ์และการทดสอบเฉพาะทาง เป็นวิธีการเสริมเพื่อช่วยชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของผู้สมัครเข้าเรียน

ทั้งนี้กระบวนการคัดเลือกนักเรียนจะแตกต่างกันไป ตามหลักสูตรแนวทางการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ตามนโยบายการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาได้จัดขึ้นเพื่อให้เกิดทางเลือกทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนมากขึ้น

4.4 ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ภาพลักษณ์เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการของความคิด จิตใจ ในเมื่อคนเรามีได้มีเพียงประสบการณ์โดยตรงกับสิ่งรอบตัวซึ่งเราได้สัมผัส ได้ยิน ได้เห็นด้วยตนเองเท่านั้น เรายังมีประสบการณ์โดยอ้อมทางอื่นๆ ด้วย ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้ต้องอาศัยการตีความและให้ความหมายสำหรับตนเอง (Make sense) ด้วยภาพลักษณ์จึงเป็นการแทนความหมายเชิงอัตวิสัย หรือความประทับใจ เป็นภาพปรากฏ (Appearance) ความคล้ายคลึงหรือเป็นการแทนความหมายของ

การรับรู้ โดยการตีความของกระบวนการรับรู้อย่างเลือกสรรและให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆ นี่คือการกระบวนการเกิดภาพลักษณ์ โบลด์ิง (Boulding, 1975 อ้างถึงใน จิตลววัฒน์ บุนนาค, 2539)

เมื่อบุคคลมีภาพลักษณ์ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในความรู้สึกนึกคิดของตนแล้วภาพลักษณ์นี้ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ภาพลักษณ์ที่ได้ก่อตั้งหรือถูกสร้างขึ้นแล้วย่อมมีแนวโน้มที่จะเหนี่ยวนำพฤติกรรมผู้บริโภคและสาธารณชนให้เห็นคล้อยตามไปในทิศทางด้วยกันได้

ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์กร (Institutional Image) คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของสาธารณชนที่มีต่อสถาบันหรือองค์กร วิรัช ลภีรัตนกุล (2535) ภาพลักษณ์ขององค์กรเริ่มต้นจากการรับรู้ของผู้บริโภค ที่มีต่อองค์กรความคาดหวังความประทับใจที่เกิดขึ้นในจิตใจของผู้บริโภค ยอมรับองค์กรนั้น โดยองค์กรจะต้องสร้างภาพลักษณ์ที่เหมาะสมด้วยวิธีการจัดการ การบริการในด้านต่าง ๆ ด้านการบริหารผลผลิต การประชาสัมพันธ์ (จิราภรณ์ สีขาว, 2536) การที่จะทราบว่าผู้บริโภคต้องการสิ่งใด อาจจะต้องสำรวจความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าเขาต้องการอะไรเพื่อทำการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง โดยการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กรนั้น การประชาสัมพันธ์จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อองค์กรและยกระดับการยอมรับของผลผลิต การบริการ

การกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาขององค์กร ควรควบคุมเนื้อหา (พรทิพย์ วรกิจโกศากร, 2537) ไว้ดังนี้

1. ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง (Related with Target Publics) กล่าวคือ องค์กรน่าจะมีการสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นเพื่อนที่ดี ไม่ว่าจะเพื่อนในฐานะผู้ขายหรือเพื่อนร่วมดำเนินธุรกิจเดียวกัน โดยอาจเน้นภาพของการซื่อสัตย์สุจริต การให้ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองแก่ธุรกิจประเภทนั้น

2. สินค้าหรือตราสินค้า (Product or Brand) ทุกองค์กรย่อมมีธุรกิจไม่ว่าจะขายสินค้าหรือขายบริการ โดยหลายกรณีเชื่อว่า ถ้าหากต้องการจะสร้างภาพลักษณ์ให้แก่สินค้าหรือบริการนั้น ๆ แล้ว ก็ควรพิจารณาถึงตราสินค้าของบริษัทด้วย ตัวอย่างภาพลักษณ์ของสินค้าอาจเป็นสินค้าของแม่บ้านสมัยใหม่ สินค้าที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว หรือในกรณีของตราสินค้า / ยี่ห้อ อาจเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่มีคุณภาพคงทน ภาพลักษณ์ของสินค้าที่ทำด้วยมือ เป็นต้น

3. ความปลอดภัย มลภาวะ และเทคโนโลยี (Safety, Pollution and Technology) ในส่วนนี้จะป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับองค์กรทั่วไปว่า ในปัจจุบันอาจมีการเน้นแตกต่างกัน

แต่ที่มักจะพูดกันมากในปัจจุบันคือ ความปลอดภัย การไม่มีมลภาวะ และควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในระบบการทำงาน หรือใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า

4. การมีส่วนเสริมสร้างเศรษฐกิจสังคม (Socio - Economics Contribution) การที่องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของสังคมก็ย่อมมีหน้าที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สังคม ส่วนภาพพจน์ที่นิยมสร้างกันมักเป็นเรื่องของการสร้างงานพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจประกอบกัน

5. พนักงาน (Employee) ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับพนักงานค่อนข้างจะมีความสำคัญมาก เพราะองค์กรจะไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ถ้าไม่มีพนักงาน และก็ไม่สามารถจะเจริญเติบโตได้ถ้าปราศจากพนักงาน ส่วนภาพลักษณ์ที่สร้างมักเป็นเรื่องของค่าตอบแทนที่ยุติธรรมมีสวัสดิการที่ดี

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ว่าองค์กรนี้เป็นสมาชิกที่ของสังคม นั่นคือ การมีความรับผิดชอบต่อช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย หรือเข้าร่วมโครงการรณรงค์ของชมรมสร้างสรรคดีไทย "ตาวิเศษ" หรือ "รักแม่น้ำเจ้าพระยา" เป็นต้น

7. การจัดการ (Management) การจัดการนี้ถือว่าเป็นระบบที่จะให้องค์กรเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า และทำให้องค์กรมีผลผลิตที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากองค์กรใดมีการบริหารที่มีคุณภาพ แน่แน่นอนว่าองค์กรนั้นก็ย่อมมีภาพลักษณ์ที่ดี

8. กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ (Laws and Regulation) องค์กรที่จะเป็นที่ยอมรับแก่สมาชิกของสังคมได้ องค์กรนั้นจะต้องมีความประพฤติในกรอบของกฎหมายหรือขนบธรรมเนียมที่ดีของสังคมนั้น ดังนั้น ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้จึงมีความจำเป็นเช่นกัน

ภาพลักษณ์ขององค์กรนั้นจะแตกต่างกันไปก็ขึ้นอยู่กับสภาพขององค์กรและจุดยืน (Position) ขององค์กรนั้น ๆ อย่างเช่น อำนวย วีรวรรณ (2527) ท่านผู้มีประสบการณ์การทำงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนได้กล่าวถึงภาพลักษณ์ที่องค์กรที่ดีพึงมีไว้ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่เจริญก้าวหน้าทันโลก
2. มีบริการและสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า
3. มีระบบบริหารและฝ่ายจัดการที่สูงด้วยประสิทธิภาพ
4. ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนรวม
5. ปฏิบัติงานภายในกรอบกฎหมายบ้านเมือง
6. มีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง

จากข้อความข้างต้น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษาในเอกชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงคุณภาพสถานศึกษาในด้านการสร้างภาพลักษณ์โดยรวม (corporate Image) ของสถานศึกษาเอกชนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กร โดยการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจะเน้นสร้างภาพในใจหรือความประทับใจ โดยมุ่งเน้นการสร้างความสวยงามขององค์กรให้ปรากฏแก่สาธารณชน เพราะในอนาคตอัตราการแข่งขันก็จะยิ่งเพิ่มขึ้น ถ้าหากองค์กรได้รู้ข้อเด่นข้อด้อยของตนเองก่อนแล้วและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.5 อาคารสถานที่และที่ตั้ง

การสร้างโรงเรียนเพื่อให้สนองความมุ่งหมายของการศึกษา อาคารสถานที่เรียนเป็นสิ่งเสริมสร้างให้ความต้องการหรือความมุ่งหมายของการศึกษาสัมฤทธิ์ผล ดังนั้น การวางแผนอาคารสถานที่จึงต้องมีส่วนในการพิจารณาการสร้างสภาพแวดล้อม เพื่อความเป็นอยู่และความเจริญทางด้านจิตใจของบุคลากรในโรงเรียน โดยให้สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษา

คุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในแง่ของอาคารสถานที่นั้น จะตอบสนองประโยชน์ใช้สอยได้สูงสุด (เมธี ปิรันธนานนท์, 2528) ได้กล่าวว่าต้องมีลักษณะสำคัญ 10 ประการต่อไปนี้

1. มีความเพียงพอ (adequacy) หมายถึง มีความเพียงพอในด้านต่าง ๆ เช่น อาคาร ห้องเรียน ห้องใช้ประโยชน์ต่างๆ วัสดุ สนามเล่นและพักผ่อน ส้วม และอื่นๆ
2. มีความเหมาะสม (suitability) กล่าวคือ จะต้องมีความเหมาะสมในด้านที่ตั้งของอาคารสถานที่ ลักษณะของพื้นที่ และการจัดอาคารสถานที่ เป็นต้น
3. มีความปลอดภัย (safety) ต้องมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อัคคีภัย และอื่นๆ
4. มีสุขภาพดี (healthfulness) อยู่ห่างไกลจากอากาศเป็นพิษ แก๊สพิษ และอื่นๆ
5. ระยะเวลาที่ติดต่อและใช้สอย (accessibility) ที่ตั้งของโรงเรียนจะต้องไม่ไกลหมู่บ้านจากจุดต่าง ๆ ในบริเวณ รวมทั้งไม่ห่างไกลจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นที่ให้บริการต่อสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดสาธารณะ สวนสาธารณะ และอื่น ๆ ทั้งนี้รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องน้ำไม่ไกลตัวอาคารเกินไป บ้านพักครู บ้านพักครูใหญ่ หรือบ้านพักภารโรง บ้านเหล่านี้ไม่ควรตั้งอยู่ใกล้อาคารเรียนหรือในบริเวณโรงเรียน
6. มีความยืดหยุ่น (flexibility) จะต้องมีการเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงและเอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้

7. มีประสิทธิภาพ (efficiency) คือการได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาก แต่ใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยน้อยที่สุดหรือคุ้มค่าที่สุด
8. มีความประหยัด (economy) หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้นมีความประหยัด เช่น ประหยัดในการซ่อม บำรุงรักษา การเคลื่อนย้าย และอื่น ๆ
9. สามารถขยายขยายได้ (expansibility) หมายถึงการออกแบบอาคารสถานที่ ซึ่งสามารถขยายได้มีการเตรียมการขยายตัวได้พอสมควร ซึ่งสามารถขยายได้ง่ายและสิ้นเปลืองน้อย ทั้งนี้รวมถึงการขยายพื้นที่ดินของสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย
10. ลักษณะที่ปรากฏ (appearance) จะต้องมีการวางผังบริเวณสถานศึกษาได้อย่างสวยงามและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ มีการตกแต่งบริเวณ ห้องเรียน และอื่นๆ ให้เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็นอยู่ตลอดเวลา

ที่ตั้งสถานศึกษา

การกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา จำเป็นต้องศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา เทคนิค วิธีที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้คาดคะเนความต้องการทรัพยากรทางการศึกษาในเรื่องความต้องการชุมชน บุคลากรทางการศึกษา อาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของสังคม

ในการกำหนดที่ตั้งสถานศึกษานั้น จึงต้องสำรวจข้อมูล และมีองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดทำแผนผังสถาบัน ดังนี้คือ (อรนุช คุปรัตน์, 2521)

1. องค์ประกอบทางด้านประชากร ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการแรก ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษานั้นแปรผันโดยตรงกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ต้องทำการวิเคราะห์ในเรื่องของประชากรทั้งในระยะปานกลางและระยะยาว 10 - 15 ปี
2. องค์ประกอบทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนการใช้ห้องเรียน ระบบการเรียน ลักษณะการสอนตามหลักสูตรต่าง ๆ ขนาดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ลักษณะการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้
3. องค์ประกอบทางด้านภูมิศาสตร์ พิจารณาในแง่ของความยากง่ายของการไปมา ระยะเวลาการคมนาคม
4. องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด
5. องค์ประกอบทางด้านสังคมพิจารณาในแง่เพื่อลดความแตกต่างระหว่างชนชั้นของ

สังคม และความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสเข้าเรียน

6. องค์ประกอบทางด้านภาษา ในกรณีของประเทศที่มีภาษาใช้หลายภาษาการสอนในสถาบันควรเป็นภาษาประจำชาติ

7. องค์ประกอบด้านการเมือง การปกครอง ต้องคำนึงถึงการรวบรวมพลเมืองจารีตประเพณีพยายามให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเป็นศูนย์กลาง

8. องค์ประกอบทางด้านกำลังคน ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของแต่ละท้องถิ่นด้วย

ดังนั้นในการวางแผนกำหนดที่ตั้งของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งนั้นต้องพิจารณาให้รอบคอบ อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้สถาบันที่มีมาตรฐานที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

หลักการเลือกทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา

หลักในการพิจารณาสถานที่ตั้งโรงเรียนนั้น (วิจิตร วรุตบางกูร, 2514) ได้ให้หลักในการพิจารณาเลือกที่ตั้งสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ที่ตั้ง

ต้องพิจารณาความสะดวกและควรมีบรรยากาศที่ดีในระยะยาว ต้องไปมาสะดวก มีน้ำ ไฟ ท่อระบายน้ำเสีย หรือมีบริการสาธารณชนเข้าถึง ไม่อยู่ห่างไกลจากชุมชนมากนัก ถ้าอยู่ใกล้สถานที่ราชการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หรือสวนสาธารณะยิ่งดี นอกจากนี้ ควรมีธรรมชาติโดยรอบสวยงาม หากมีสิ่งก่อสร้างอยู่บ้างก็ไม่ควรทำให้บรรยากาศของโรงเรียนเสียไป ไม่ควรมีตึกอาคารล้อมรอบจนขยับขยายไม่ได้และบังทิศทางแสงแดดและลม ไม่ควรอยู่ในบริเวณที่มีโครงการขยายเป็นเขตอุตสาหกรรมหรือมีทางด่วนตัดผ่าน

2. ขนาดและเนื้อที่

ควรมีขนาดกว้างขวางพอที่จะสร้างตึกเรียน อาคารประกอบมีที่ว่างสำหรับการเรียนพลานามัย มีที่โล่งเป็นสนามเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีพื้นที่เป็นถนนที่จอดรถ หรือส่วนติดต่อบริการและมีอาณาบริเวณเพียงพอที่จะขยับขยายตามโครงการที่วางไว้

3. การคมนาคม

ควรพิจารณาในเรื่องการเดินทางไปกลับของนักเรียน ครู คนงานภารโรง ส่วนใหญ่ในชนบทจะต้องไม่อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนมากนัก ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาระบุว่า

ไม่ควรอยู่ห่างจากหมู่บ้านเกิน 5 กิโลเมตร หรือ 500 เมตร หรืออย่างมากที่สุดไม่ควรเกิน 2 กิโลเมตร คณะกรรมการวางแผนอาคารเรียนของสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ว่า โรงเรียนประถมไม่ควรห่างจากชุมชนหรือหมู่บ้านเกิน 3/4 ไมล์ หากเดินก็ไม่ควรใช้เวลาเดินทางเกินเที่ยวละครึ่งชั่วโมง หากใช้ยานพาหนะโรงเรียนมัธยมต้นไม่ควรห่างจากหมู่บ้านเกิน 1 1/4 ไมล์ หากเดินทางมาโรงเรียน และไม่ควรใช้เวลาเดินทางเกินเที่ยวละ 1 ชั่วโมง หากใช้ยานพาหนะ ส่วนโรงเรียนมัธยมปลายไม่ควรห่างจากหมู่บ้านเกิน 2 ไมล์ หากนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนและไม่ควรใช้เวลาเดินทางโดยยานพาหนะเกินเที่ยวละ 1 ชั่วโมง

4. สิ่งแวดล้อม

โรงเรียนควรตั้งอยู่ในที่ที่ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและเกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้นว่า สนามบินพาณิชย์ที่มีเครื่องบินขึ้นลงตลอดเวลา สถานีรถไฟ ท่าเรือ โรงงานอุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่นละออง กลิ่นเหม็น ไอพิษ หรือเสียงดังรบกวนประสาท โรงมหรสพและสถานเริงรมย์ต่างๆ โรงแรม แหล่งการพนัน สุสานที่เผาศพ กองขยะ โรงเลี้ยงหรือฆ่าสัตว์ และตลาดสด ฯลฯ เป็นต้น

อาคารเรียน

ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษากำหนดไว้ว่า อาคารเรียนเป็นไปตามขนาดของโรงเรียนพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน เนื้อที่และหลักสูตร นั่นคือ

1. การจัดให้มีอาคารเรียนที่ได้มาตรฐาน จำนวนอาคารและห้องเรียนพอเหมาะกับขนาดจำนวนนักเรียน โปรแกรมการเรียนและเนื้อที่
2. การมีอาคารเรียนที่ถูกสุขลักษณะ ใช้ได้ดีทุกฤดูกาล มีระบบไฟฟ้าและประปา
3. การจัดให้มีห้องต่างๆ ในอาคารเรียน ซึ่งใช้ได้ตรงตามความต้องการของโปรแกรมการเรียน
4. การจัดอาคารเรียนให้อยู่ใกล้เคียงกันเมื่อมีหลายหลัง มีทางเดินติดต่อถึงกันและมีเครื่องสื่อสารภายในที่สะดวก
5. การจัดห้องน้ำภายในอาคารเรียน เพียงพอกับความจำเป็น
6. การจัดวางมาตรการป้องกันอัคคีภัย มีเครื่องดับเพลิงซึ่งสามารถใช้ได้ผลทันที

จากข้อความข้างต้น องค์ประกอบต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน และเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการจัดการศึกษาและความต้องการในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน จึงต้องจัดทำอย่าง

มีหลักการพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงของท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ

4.6 สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

การให้สวัสดิการและบริการของสถานศึกษา เป็นงานส่วนหนึ่งของงานกิจการนักเรียน เป็นโปรแกรมของสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักเรียนโดยใช้วิธีการจัดบริการ เป็นโปรแกรมเฉพาะที่จัดให้นักเรียนโดยไม่ครอบคลุมถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งมีขอบข่ายงานที่กว้างขวางมาก ในแต่ละสถานศึกษาอาจกำหนดขอบข่ายหรือโครงสร้างงานแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและแนวนโยบายของสถานศึกษา

สำหรับด้านการบริการและสวัสดิการของสถานศึกษาที่จะกล่าวถึงความต้องการของนักเรียนในด้านการจัดบริการห้องสมุด กองทุนการศึกษา ด้านความปลอดภัย ดังจะกล่าวต่อไปนี้

การจัดบริการห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นทรัพยากรที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษา ทั้งนี้เพื่อการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ห้องสมุดควรจัดบริการในลักษณะต่างๆ ที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เข้าใช้บริการ ตั้งแต่การจัดสภาพบรรยากาศของห้องสมุด การจัดแผ่นป้ายแสดงตำแหน่งทิศทางเพื่อสะดวกในการค้นหา การจัดบริการพิเศษต่างๆ และการแนะนำปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษา ทั้งนี้ ชูบ กาญจนประภกร (2519) ได้กล่าวถึงความคาดหวังของผู้ใช้ห้องสมุดว่า ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด อาจจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบที่สำคัญคือ

1. ความคาดหวังที่จะใช้ห้องสมุดเพื่อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความรู้ทั่วไปให้แก่ตัวเอง
2. ความต้องการที่จะหาข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา ทำรายงาน
3. ความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ แนะนำในการศึกษาค้นคว้าเพื่อประสบปัญหาการใช้บริการห้องสมุด
4. ความต้องการที่จะได้เห็นความเป็นระเบียบของห้องสมุด ซึ่งอาจอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเป็นไปโดยสะดวก ทั้งเทคนิคการจัดห้องสมุด รวมทั้งภาวะแวดล้อมและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

การบริการด้านความปลอดภัย

เนื่องจากโรงเรียนเป็นที่รวมของคนหมู่มากแห่งหนึ่งในชุมชน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในโรงเรียน คือ นักเรียนนักศึกษา นักเรียนจึงสมควรได้รับความคุ้มครองจากโรงเรียนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ความมุ่งหมายเบื้องต้นของการบริการปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อต้องการให้ทุกคนในโรงเรียนมีความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นส่วนสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่สำคัญยิ่ง

ในการจัดการอาชีวศึกษามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดูแลด้านความปลอดภัยอยู่หลายแห่ง (ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ, 2542) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการหน่วยงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่และการเสนอนโยบายการดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนมีการประชุมในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนทั้งจังหวัดสมุทรปราการ และจากผลสรุปสถิติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน (สถิติจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ) พบว่า สถิติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราที่ลดลงร้อยละ 40 จากปี 2544 จากผลดังกล่าวทำให้เราทราบถึงประสิทธิภาพของการดูแลด้านความปลอดภัยและการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนมีการร่วมกันดูแลเรื่องนี้อย่างกวาดขัน

จากข้อความข้างต้น การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัย เป็นงานบทบาทหนึ่งที่ทำให้บริการแก่นักเรียนในสถานศึกษา เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้เรียน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงแนวการจัดที่เหมาะสม ที่สนับสนุนงานด้านนี้ให้เกิดคุณภาพ ตั้งจุดมุ่งหมายการดำเนินการของงานตามหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นได้อย่างเหมาะสม จะทำให้งานด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นงานที่ให้บริการแก่นักเรียนนักศึกษาอย่างแท้จริง

การจัดกองทุนเพื่อการศึกษา

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษานั้น นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเดินทางและอื่น ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งนักเรียนส่วนมากจึงต้องพึ่งเงินค่าใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาจากผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ทำงานและมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530) ได้กล่าวว่า นักเรียนบางคนมีความปรารถนาที่จะเข้าศึกษา แต่มีปัญหาตรงที่ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้ ทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจเป็นกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินจึงเป็นงานสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้พอเพียง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ประสบปัญหาทางการเงินในการศึกษาไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียนและเป็นการลดสถานะการออกกลางคัน อันมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน (Asa Knowles, 1977 อ้างถึงใน สมใจ พิศณุวงศ์, 2532) การให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินอาจกระทำได้โดยทั่วไปเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การให้ความช่วยเหลือเพื่อเป็นรางวัลนักศึกษาที่เรียนดี (Scholarship) แบบให้เปล่า ซึ่งมีจำนวนเงินแตกต่างกันตามกฎเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของแต่ละคน ส่วนใหญ่จะเป็นทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วนในการศึกษาเล่าเรียน บางครั้งอาจจะให้ทุนประเภทนี้แก่ ผู้ที่มีความยากจนและขาดแคลน หรืออาจพิจารณาให้แก่นักศึกษาที่ทั้งเรียนดีและยากจนด้วย

2. การให้ความช่วยเหลือเป็นเงินยืมเพื่อการศึกษา (Fellowship) จ่ายให้เป็นทุนสำหรับนักเรียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ และจะต้องใช้คืนภายหลังโดยคิดดอกเบี้ยต่ำ หรืออาจใช้คืนโดยไม่ให้นักเรียนทำงานใช้ทุนหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว

3. การให้ความช่วยเหลือโดยการจ้างงาน (Work - scholarship หรือ Work-study Programs) ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบ เช่น การทำงานนอกสถานที่ระหว่างปิดภาคการศึกษา การทำงานในสถานที่เรียนระหว่างศึกษา เป็นเสมือนพิมพ์ดีด ทำงานห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งการให้ความช่วยเหลือในลักษณะนี้มักได้รับความนิยมสูงจากนักศึกษา

การจัดกองทุนเพื่อการศึกษาควรมีการติดตามผลและประเมินผลการใช้ทุนของนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทุนตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาค และเพื่อคัดเลือกนักเรียนที่รับทุนทางการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่า งานสวัสดิการและบริการของโรงเรียนเป็นภารกิจงานที่ช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน โดยสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงการจัดบริการ และสวัสดิการด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน ทั้งในด้านบริการห้องสมุด ด้านความปลอดภัย ตลอดจนกองทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนต่อของนักเรียนต่อไป

ปัจจัยต่างๆที่ผู้เรียนต้องการเป็นสิ่งโน้มน้าวให้มีการแข่งขันกัน ในเรื่องการรับนักเรียนมากขึ้นในสถานศึกษา โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและความเข้าใจในจุดนี้มากขึ้น สถานศึกษาต้องศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกสถานศึกษาของผู้เรียนมากขึ้น บ่อยครั้งที่การดำเนินการด้านนี้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นความสามารถในการบริหารจัดการของสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้น ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ตรงกับลักษณะของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่จูงใจความสนใจของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยที่สถานศึกษาแห่งนั้นต้องปรับปรุงให้สถานศึกษามีรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตรงกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในเรื่องการรับสมัครนักเรียนต้องมีหลักในการพิจารณาที่เหมาะสม มีการคาดคะเนให้ตรงกับกลุ่มผู้เรียนและยุคสมัยนั้นๆ (Chapman, 1981)

ในการเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน อย่างแรกที่เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจ คือ ลักษณะภายนอกของสถานศึกษา จะส่งผลถึงตัวผู้เรียนและบุคคลในครอบครัวของผู้เรียน อย่างที่สองคือ การให้ข้อมูลถึงคุณสมบัติต่างๆของสถานศึกษาแห่งนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในตัวสถานศึกษาแห่งนั้นได้เป็นอย่างดี (Chapman, 1981) จากองค์ประกอบต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเป็นสิ่งที่ผู้บริหารได้ทราบเพื่อเป็นแนวทางในการปรับกลยุทธ์ในการรับนักเรียน อิทธิพลและปัจจัยต่างๆที่นักเรียนเลือกเข้าสมัครในสถานศึกษา มีองค์ประกอบใดที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อทางเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน และองค์ประกอบใดที่ส่งเสริมในการเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน ยังคงเป็นสิ่งที่สถานศึกษานั้นต้องหาแนวทางและวิธีการปฏิบัติอย่างเหมาะสม

5. การจัดการศึกษาวิชาชีพ

การจัดการศึกษาวิชาชีพหรืออาชีวศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและอาชีพ เพื่อไปสู่การประกอบอาชีพ หรือใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้ให้หลักการในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ดังนี้

1. การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพและทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จ
2. เป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ
3. การอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคม และคุณภาพระของนักศึกษา
4. การอาชีวศึกษา จัดให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพได้
5. แต่ละบุคคลมีสิทธิจะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้

6. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผล เมื่องานฝึกกระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริงนั้น คือ ใช้ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือ และเครื่องจักรเช่นเดียวกับที่ใช้ในการทำงานจริงในอาชีพนั้น
7. ประสิทธิภาพของอาชีวศึกษาจะสูง เมื่อได้จัดให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ได้ใช้ความสนใจ นิสัย ความถนัด และมันสมองของผู้เรียนอย่างเต็มที่
8. การอาชีวศึกษาจะบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพต่อเมื่อสามารถบริการในเรื่องที่มีคนต้องการ และผู้ต้องการได้ประโยชน์มากที่สุด
9. การอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะแปรผันตามวิธีการสอน และความสัมพันธ์กับผู้เรียนจึงควรพิถีพิถัน พิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มผู้เรียนและผู้สอนด้วย
10. การบริหารอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อ มีการจัดการในลักษณะยืดหยุ่น แทนการมีมาตรฐานที่ตายตัวเกินไป

การจัดการศึกษาวิชาชีพ (เพียงจันทร์ ทองปาน, 2540) ได้กล่าวถึง การจำแนกการจัดการศึกษาได้ตามความมุ่งหมายใน 3 ลักษณะ

1. การฝึกวิชาชีพเพื่อการจ้างงาน (Job training หรือ training for employment) การฝึกประเภทนี้มุ่งที่จะฝึกทักษะให้แก่ประชาชน เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ด้านอุตสาหกรรมหรือธุรกิจ
2. การฝึกวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ (training for self-employment) การฝึกประเภทนี้มุ่งที่จะฝึกให้ประชาชนมีทักษะที่จะประกอบอาชีพโดยมีกิจการเป็นของตนเองได้ ซึ่งจะช่วยทำให้ประชาชนในชนบทมีงานทำในท้องถิ่น เป็นการช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองใหญ่
3. การฝึกวิชาชีพเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง (training for self improvement) การฝึกวิชาชีพประเภทนี้มิได้มุ่งให้บุคคลไปประกอบอาชีพ แต่ถือว่าเป็นการศึกษาทั่วไป (general education) ประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพในลักษณะนี้แล้วจะสามารถนำไปใช้ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองได้

การจัดการศึกษาวิชาชีพเป็นการศึกษาที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพอิสระ รวมถึง

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้แล้วการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2541) พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนได้ตามความสนใจและตามความต้องการ
2. ผู้เรียนสามารถเลือกรอบที่เรียน เลือกเวลาเรียนได้และมาเรียนด้วยความสมัครใจ
3. หลักสูตรและเนื้อหา มีความยืดหยุ่น และสนองความต้องการของผู้เรียนในเวลาอันรวดเร็ว
4. ในการให้การศึกษาไม่จำกัดเพศ วัย และพื้นความรู้ของผู้เรียนและในการจัดการศึกษาวิชาชีพนั้นผู้จัดการศึกษาต้องมีความเข้าใจในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

6. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการอาชีวศึกษาจำนวนมากเกือบครึ่งหนึ่งของการจัดการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2540 มีนักเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชน ร้อยละ 42.8 และในสถานศึกษาของรัฐ ร้อยละ 57.2 แต่ในความเป็นจริงแล้วโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถจัดการศึกษา ให้แก่นักเรียนได้จำนวนมากว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในโรงเรียนปัจจุบัน ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนยังมีนักเรียนไม่เต็มตามอัตราที่ทางโรงเรียนสามารถรับได้

จากที่ประเทศไทยประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการอาชีวศึกษาเป็นอย่างมาก ทำให้จำนวนนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนลดลงมาตั้งแต่ปลายปีการศึกษา 2540 ที่มีนักเรียนและนักศึกษาต้องลาออกจากสถานศึกษากลางคัน และส่งผลกระทบต่อเนื่องมาถึงปีการศึกษา 2541 แม้ว่ารัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนด้วยการเพิ่มเงินกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และให้ทุนการศึกษาแล้วก็ตาม ก็ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาการลาออกจากสถานศึกษากลางคัน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ

การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษาในระบบโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ดำเนินการมีหลายรูปแบบ เช่น

1. การสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน
2. การประสานแผนการรับนักเรียน
3. การประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
4. การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
5. การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน (นักศึกษา)
6. การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืม
7. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2541 ก : 21 - 24)

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จากการประเมินคุณภาพโรงเรียนเอกชน หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ซึ่งสาเหตุมีหลายประการ กล่าวคือ ความแตกต่างในด้านพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่รับนักเรียนเข้าเรียนโดยไม่มีการสอบคัดเลือก รวมทั้งการบริหารสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน ส่วนสาเหตุที่นักเรียนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่เรียนในภูมิภาค อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในส่วนภูมิภาคมีนักเรียนน้อย ทำให้รายได้ไม่เพียงพอที่จะบริหารงานให้คล่องตัว ขาดครูที่อยู่ประจำหรือมีแต่ไม่เพียงพอ ในขณะที่โรงเรียนในกรุงเทพมหานครค่อนข้างที่จะได้เปรียบในเรื่องนี้ รวมทั้งมีสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ และแหล่งอาชีพที่มากกว่า ดีกว่า และทันสมัยกว่าโรงเรียนในภูมิภาค จึงอาจทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ดีกว่านักเรียนในภูมิภาค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536)

ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้จัดให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษา โดยการตรวจสอบมาตรฐานโรงเรียน และจัดแข่งทักษะวิชาชีพของนักเรียน และจัดทำเอกสารแนวทางในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยพัฒนาเอกสาร คู่มือ และเครื่องมือในการประเมินคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะวิชาชีพของนักเรียนอาชีวศึกษา และดำเนินการทบทวน และพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเอกชน

สำหรับการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเอกชนทุกประเภทให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การบริหารหลักสูตร ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและการแนะแนวอาชีพ การวัดผลและประเมินผลตามแนวของหลักสูตรตลอดให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525

จากข้อความที่กล่าวมาแล้วนั้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ต้องการของผู้เรียน ในสถานศึกษาอาชีวเอกชนจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้นก็เพื่อสนองตอบตามต้องการของผู้เรียนในสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนในสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อสถานศึกษาจะได้ปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

แนวนโยบายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาเอกชนไว้ในแนวนโยบายของการจัดการศึกษาของรัฐ พอสรุปได้ว่า รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมรับภาระจัดการศึกษาทุกระดับให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ยังได้มีการกำหนด นโยบาย และแนวทางการจัดอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. มีการกำหนดนโยบายและแผนอาชีวศึกษาที่เป็นเอกภาพมีการประสานงานระหว่างภาครัฐกับเอกชน ฝ่ายผลิตกับฝ่ายใช้มีคณะกรรมการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพแห่งชาติ สำหรับสถานศึกษาให้จัดตั้งคณะกรรมการด้านการเงิน และกรรมด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. จัดระบบฝึกงานในโรงงาน / สถานประกอบการทุกหลักสูตรและให้ชัดเจน
3. สนับสนุนเอกชนจัดตั้งสถานศึกษา / สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
4. ปรับปรุงหลักสูตรให้หลากหลาย ทันสมัย ทันเทคโนโลยี

5. จัดระบบถ่ายโอนระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน
6. จัดศูนย์ฝึกวิชาชีพให้กับกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ
7. หามาตรการจูงใจผู้มีประสบการณ์วิชาชีพ ช่างผู้ชำนาญ การเข้ามาเป็นอาจารย์ อาจารย์พิเศษ
8. พัฒนาคุณภาพการผลิตครูอาชีพศึกษา โดยเฉพาะครูในสาขาขาดแคลน

จากการศึกษาวัตถุประสงค์และแนวนโยบายด้านอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 จะเห็นว่า เป็นแนวนโยบายที่จะจัดการอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางในการสนองความต้องการทางเศรษฐกิจสังคมทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2541)

แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ทางด้านปริมาณไว้ว่า เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและฝึกวิชาชีพ ในระดับกลางและระดับสูงให้กว้างขวางมากขึ้น อีกทั้งจัดการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้ยืดหยุ่นหลากหลาย สร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ พัฒนากำลังคนสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต ในด้านคุณภาพ เน้นการพัฒนาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาซึ่งมุ่งให้มีคุณภาพเป็นเลิศภายในปี 2550 โดยนักเรียนนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ความคิด ใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพในระดับสากล เพื่อให้สอดคล้องกับคุณภาพการศึกษาในอนาคต

งานบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

งานที่ผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบ ประกอบด้วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทั้งหมดทุกด้านในโรงเรียน โรงเรียนแต่ละแห่งอาจจัดแบ่งไว้แตกต่างกันในรายละเอียด อย่างไรก็ตามงานบริหารการศึกษามักจะมีขอบเขตที่ค่อนข้างชัดเจน (Kimbrough and Nunnery ,1988 อ้างใน เข้มทอง ศิริแสงเลิศ,2540) ได้แบ่งงานบริหารการศึกษาในองค์การเป็น 9 งาน ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การ (Organizational Structure) โครงสร้างองค์การที่สำคัญได้แก่ โครงสร้างในการตัดสินใจ โครงสร้างในการวางแผน โครงสร้างในการสื่อสาร

โครงสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐทุกระดับ โครงสร้างในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจ

2. งานบริหารหลักสูตรและการสอน (Administration of Curriculum and Instruction) ซึ่งมีจุดเน้นที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรและการสอนของครู ในด้านหลักสูตร ผู้สอนต้องทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน แปลจุดมุ่งหมายนั้นไปสู่ระบบการเรียนการสอนภายในห้องเรียนและมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อตรวจสอบว่าสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องจัดการและอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน

3. งานการเงินทางการศึกษา (Finance of Education) เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ การภาษีอากร การเมือง และการศึกษา โดยโรงเรียนต้องมีการจัดสรรงบประมาณ การหาทุนและการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในเรื่องการเงินทางการศึกษาก็คือ จะหาเงินได้จากแหล่งใด จะทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันแก่เด็กได้อย่างไร โรงเรียนจะมีวิธีใดที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย และผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมคืออะไร งานนี้จึงเป็นการมองโรงเรียนในระบบสังคมที่กว้างขึ้น และเป็นระบบเปิดที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างโรงเรียนกับสิ่งแวดล้อมภายนอกเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีระบบ

4. งานจัดการธุรกิจสนับสนุนการศึกษา (Business Management Support Service) งานนี้หมายถึงทั้งการบริหารพัสดุ การบำรุงรักษาและอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน บริการรถรับ - ส่ง การโภชนาการ การประกันชีวิต การบัญชีและการเงิน การประมวลผลข้อมูล และงานบริการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น งานรักษาความปลอดภัย งานไปรษณีย์ งานการพิมพ์ เป็นต้น งานในด้านนี้มักจะมีเพิ่มขึ้นเสมอ และมีการนำเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารอย่างมากมาย เช่น เทคนิค PPBS, ERMS และ PERT งานนี้จึงเกี่ยวข้องกับการบัญชีและการเงินภายในโรงเรียนเป็นสำคัญ

5. งานบริหารบุคลากร (Staff Personnel Administration) บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลขององค์กร ผู้บริหารต้องพยายามทำให้บุคลากรสร้างผลงานให้ได้มากที่สุดตามศักยภาพ ดังนั้น งานบริหารบุคลากรจึงเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านบุคลากร การคาดคะเนความต้องการของบุคลากร การสรรหา การคัดเลือก การจ้างงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร และการจัดหาผู้ช่วยสอน

6. งานบริการกิจการนักเรียน (Student Personnel Services) งานนี้หมายถึงงานบริการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสอน เช่น งานสำรวจประชากรวัยเรียนในท้องถิ่น งานทะเบียนนักเรียน การรับสมัคร งานลงทะเบียนเข้าเรียน งานวินัยนักเรียน งานแนะแนว และงานบริการด้านอื่น ๆ เช่น บริการจัดหางานและติดตาม นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา บริการประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน และกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ

7. งานอาคารสถานที่และอำนวยความสะดวก (Buildings and Facilities) ผู้บริหารต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สร้างเสริมบรรยากาศในการเรียน มีการบำรุงรักษาอาคารและดูแลในเรื่อง แสง เสียง อุณหภูมิ การก่อสร้างอาคารเรียน และจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการวางแผนก่อสร้างและการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (School - Community Relations) ผู้บริหารต้องมีการสื่อสารข้อมูลต่างๆ ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้าใจโปรแกรมการสอนและจุดมุ่งหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจนและให้ความร่วมมือ โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วยสื่อต่าง ๆ การที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในลักษณะของโรงเรียนชุมชน

9. งานความรับผิดชอบต่อชุมชน (Accountability to the Public) ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ด้วยการบริหารงานที่ให้บุคคลและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอน นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของโรงเรียนรวมถึงการทำให้โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ในด้านการอาชีวศึกษานั้น Navaratnam and O'connor (1993) กล่าวถึง กระบวนการบริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาว่าเป็นการรวมกันของหลายกระบวนการ ได้แก่

1. การออกแบบและการพัฒนารายวิชาต่าง ๆ
2. รับรองรายวิชา และการขึ้นทะเบียนของผู้จัดการศึกษา / ฝึกอบรม
3. การคัดเลือกและการรับครู
4. การคัดเลือกผู้เรียน
5. การสอน การประเมิน และการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา
6. การจัดบริการสนับสนุนให้แก่ นักเรียน
7. การบริหารและการจัดการระบบทั้งหมด

แนวคิดของ Navaratnam and O'connor เน้นในด้านของการบริหารจัดการโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียน สอดคล้องกับที่ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2538) ที่กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาจะใช้ทุกวิธีการในการวางแผน ออกแบบการสอนและการฝึก เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพของตนได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการของนักเรียน ในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

การวิจัยในประเทศ

ยุวดี อินชัยเทพ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักเรียนนอกโรงเรียน กลุ่มวิธีเรียนทางไกลและชั้นเรียน ซึ่งศึกษาประชากรนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิธีเรียนทางไกลกลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีแรงจูงใจด้านการศึกษาและด้านความรักและการยอมรับในระดับมาก เปรียบเทียบกลุ่มนักศึกษาวิธีเรียนแบบชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในระดับมาก เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาแตกต่างกันในด้านอำนาจ ด้านอาชีพ และด้านการศึกษาด้านอาชีพของนักศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้ของนักศึกษาต่อเดือน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาแตกต่างกัน

วีรวัดณ์ พุ่มพยอม (2541) ได้ศึกษาปัจจัยจูงใจเลือกสถานศึกษาเพื่อศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิคโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มุ่งใจเกี่ยวกับความต้องการด้านพื้นฐานเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนเป็น ปัจจัยสำคัญต่อการเข้ารับการศึกษามากที่สุด ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ซึ่งปัจจัยนี้ช่วย สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองในการช่วยควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การยอมรับหลักสูตร ยอมรับในด้านผลการเรียนที่นักเรียนที่จบจากโรงเรียนมีสิทธิเทียบเท่ากับ นักเรียนของรัฐทุกประการ ด้านปัจจัยมุ่งใจที่เกี่ยวข้องกับความมีชื่อเสียง เป็นปัจจัยที่สนับสนุนความ ต้องการในการศึกษาของนักเรียนในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เทพ เหมือนฟู (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรณวิทย์ พาดินชยการ ซึ่งประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษา ผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนอันดับหนึ่ง คือ ค่าเทอมและ ค่าธรรมเนียม อันดับสองคือ ความสะดวกในการเดินทาง ใกล้บ้านมีบริการรับ-ส่งฟรี อันดับ ที่สามคือ อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆ รวมถึง ประสิทธิภาพความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และคุณภาพของนักศึกษาที่จบแล้วสามารถเข้า ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและมหาวิทยาลัยของเอกชน

ระเบียบ อรชร (2537) ได้ศึกษาเรื่อง มวลเหตุมุ่งใจเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรมของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนประเภทวิชาคหกรรมระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 แห่ง โดยใช้ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า มวลเหตุมุ่งใจในการเข้าศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ ด้านลักษณะของงานและ ความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความถนัด ความสนใจ ด้านความจำเป็นบางประการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบมวลเหตุมุ่งใจจำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม และ ภูมิลำเนา พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทวีพันธ์ คล้ายเพชร (2541) ได้ศึกษาเรื่องแรงมุ่งใจของนักศึกษาระยะสั้นในวิทยาลัย สารพัดช่าง เขตการศึกษาที่ 5 ประชากรที่ศึกษา นักศึกษาที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขต การศึกษาที่ 5 โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาวิชาชีพระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่างมีแรงจูงใจระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน ส่วนด้านบุคลิกมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจ มีแรงจูงใจต่างกันคือ แรงจูงใจด้านบุคคล ด้านการเงิน ด้านความถนัดความสนใจ ส่วนแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน คือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร 2515 (อ้างถึงใน ผลการค้นคว้า มีหาว, 2536)ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนช่างกลปีที่ 3 ของโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท มีปัญหาด้านความสนใจในอาชีพมากที่สุด โดยนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาด้านส่วนตัว และสังคมมากกว่า ส่วนนักเรียนโรงเรียนเอกชนมีปัญหาด้านการเรียนและความสนใจในอาชีพมากกว่า

ธงศักดิ์ บุญนารธรรม (2531) ได้ศึกษาความคาดหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชาย มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดา มีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยที่นักเรียนที่บิดา มารดา มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะคาดหวังในการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่บิดา มารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายถึงความแตกต่างของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังทางการศึกษาของบิดา มารดา ความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิทและผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนมีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยมีข้อยกเว้นในกรณีของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดา มารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง สำหรับนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อที่บิดา มารดา มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันจะมีความคาดหวังในสาขาวิชาที่ศึกษาต่อและความคาดหวังในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้พบว่านักเรียนที่ไม่ได้คาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาจะมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนมาก

มารศรี กองเกตุ (2524) ได้สำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนและนักศึกษา ระดับการศึกษาศึกษาอาชีพและรายได้ของบิดา มารดา ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า รายได้ของบิดา มารดา มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน ระดับความสัมพันธ์ 0.714 ส่วนอาชีพของบิดา มารดา ไม่มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีผลต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน

สนั่น ประจงจิตร (2515) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมแบบธรรมดา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2514 ประชากรที่ศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในโรงเรียนแบบประสม นักเรียนได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ลักษณะงานและความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง เงิน ความจำเป็นและบุคคล ส่วนนักเรียนในโรงเรียนแบบธรรมดา ได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียง ลักษณะของงานและความก้าวหน้า เงิน และความจำเป็นและความต้องการของบุคคล

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟิลลิป เอ. เพอร์โรน (Phillip A. Perrone, 1965 อ้างถึงใน ผการัตน์ มีหาร, 2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 7 และ 8 จำนวน 196 คน และผู้ปกครองของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า บิดาและมารดา มีอิทธิพลในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน และยังพบว่า บิดาและมารดา ของนักเรียนมองความสำคัญของการศึกษาและอาชีพ โดยคำนึงถึงรายได้ ความมั่นคงของงานในอนาคต และความเป็นอิสระในงานที่ทำ

ดอนเนล ลินดา บลิเซท (Donnel Linda Blisset, 1978 อ้างถึงใน ผการัตน์ มีหาร, 2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเลือกโครงการการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและอาชีพที่จะทำของนักเรียนชั้นปีที่ 12 ของโรงเรียนในรัฐมิสซิสซิปปี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 365 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครอง เป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจของ นักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและอาชีพ แต่เหตุผลในการศึกษาต่อและการตัดสินใจของแต่ละบุคคลอาจจะเหมือนกันหรือต่างกันได้ เหตุผลและการตัดสินใจอาจจะมีแตกต่างกันไปเป็นต้นว่า อยากมีรายได้สูง อยากมีเกียรติ ต้องการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ต้องการความยกย่องจากสังคมหรือบางคนเลือกตามความต้องการของบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อนฝูงและบุคคลที่รู้จัก บางคนเลือกตามความจำเป็น

ชาลส์ เอฟ จอยส์ (Charles F. Joyce ,1992) ได้ทำการศึกษาเรื่อง เหตุผลในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐของผู้ปกครอง การวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงคุณภาพการบริหารงานโรงเรียนปัจจุบันที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ การสำรวจครั้งนี้เป็นแบบสำรวจเพื่อประเมินเหตุผลในการเลือกสถานศึกษาของผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเป็นกลุ่มย่อย

จากผลการวิจัยพบว่าเหตุผลที่ผู้ปกครองเลือกสถานศึกษามาจาก โรงเรียนที่มีกฎระเบียบที่เคร่งครัด มีอาคารสถานที่ที่มีคุณภาพ ที่ตั้งโรงเรียน ผลการสอบ การเดินทางและชื่อเสียงของโรงเรียน ซึ่งที่กล่าวแล้วนั้นเป็นดังคุณภาพและเป็นตัวผลักดันในการเลือกสถานศึกษาของผู้ปกครอง จากผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการคือ การบริหารจัดการที่เหมาะสมของโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนมีศักยภาพในการพัฒนาการศึกษา ที่ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในสถานศึกษาและพร้อมที่จะสนับสนุนโรงเรียนของรัฐ

อลิซาเบท แอน เดอร์นาท (Elizabeth Ann. Dennard , 2000) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกวิทยาลัย ที่สัมพันธ์กันกับความพึงพอใจในของนักศึกษาในวิทยาลัย จากการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของนักศึกษาต่อการเลือกวิทยาลัยที่ตนต้องการ

จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกของนักศึกษา คือ การยอมรับส่วนบุคคล ความเหมาะสมในสังคม ความสนใจในตัวสถาบัน สิ่งจูงใจขั้นพื้นฐาน การกระตุ้นของครอบครัว ความคาดหวังของครอบครัว ผู้สนับสนุนในสถาบันแห่งนั้น และผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ คือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน ค่าเล่าเรียน ความนิยมในตัวสถาบัน กฎข้อระเบียบของสถาบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีการวิจัยที่เสนอในบทนี้ จะกล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการปีการศึกษา 2545 จำนวนรวมทั้งสิ้น 760 คน ใช้เป็นประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ทั้ง 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกริกวิทยาลัย โรงเรียนธานีเทคโนโลยี โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โรงเรียนไทยใต้หวันเทคโนโลยี

1.1 นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนเกริกวิทยาลัย จำนวน 80 คน

1.2 นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนธานีเทคโนโลยี จำนวน 90 คน

1.3 นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย จำนวน 240 คน

1.4 นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ จำนวน 200 คน

1.5 นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากโรงเรียนไทยใต้หวันเทคโนโลยี จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้

1. แบบสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ แบ่งเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และระดับการศึกษาผู้ปกครอง ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 45 ข้อ กำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดคะแนนเป็น 5
เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น 4
ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น 3
ไม่เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดคะแนนเป็น 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิดสำหรับงานวิจัยเชิงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ของนักการศึกษา นโยบายของรัฐ บทบาทของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จาก ตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นขอบเขตโครงสร้างของแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน 1 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วน ตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนด และตรวจสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้ เป็นผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา และเป็นผู้บริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
4. นำข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงข้อคำถามแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบถูกต้องแล้วจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปดำเนินการจัดพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยังโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 5 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร ในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือไปยังโรงเรียนที่เก็บข้อมูล เพื่อนัดหมายการส่งแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่แต่ละโรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน ดังนี้

รายชื่อ โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถามที่วิเคราะห์ผล	
	ส่ง	คืน	ฉบับไม่สมบูรณ์	ฉบับสมบูรณ์/ร้อยละ
1. เกरिकวิทยาลัย	80	68	3	65 (8.55)
2. ชำนิเทคโนโลยี	90	83	5	78 (10.26)
3. เทคโนโลยีบริหาร ธุรกิจเปรมทัย	240	224	24	200 (26.33)
4. เทคโนโลยีบริหาร ธุรกิจสมุทรปราการ	200	158	10	148 (19.47)
5. ไทยได้วันเทคโนโลยี	150	112	12	100 (13.15)
รวม	760	645	54	591 (77.76)

จากตารางที่ 1 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

- แบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด จำนวน 760 ฉบับ
- แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 645 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.86
- แบบสอบถามที่ไม่สามารถนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ได้ จำนวน 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 7.7
- แบบสอบถามที่สมบรูณ์สามารถนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ได้ จำแนกตามโรงเรียนได้ดังนี้
 1. โรงเรียนเกริกวิทยาลัย จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 8.55
 2. โรงเรียนธานีเทคโนโลยี จำนวน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 10.25
 3. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 26.33
 4. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ จำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 19.47
 5. โรงเรียนไทยใต้หวันเทคโนโลยี จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 13.15
- รวมจำนวนแบบสอบถามที่สมบรูณ์สามารถนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ จำนวน 591 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.76

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด 591 ฉบับ ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักเรียน ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษา (ตัวแปรตาม) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ท่านมีความตั้งใจเลือกสถานศึกษาแห่งนี้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ท่านมีความตั้งใจเลือกสถานศึกษาแห่งนี้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ท่านมีความตั้งใจเลือกสถานศึกษาแห่งนี้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ท่านมีความตั้งใจเลือกสถานศึกษาแห่งนี้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ท่านมีความตั้งใจเลือกสถานศึกษาแห่งนี้น้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา (ตัวแปรอิสระ) ได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยว่าเป็นปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเป็นปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยว่าเป็นปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficients)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ใช้วิธีถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ (Stepwise Multiple Regression) นำเสนอในรูปแบบตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS / PC+ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ
- ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน เพศ ผลการเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีผลปรากฏดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสถานภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 591 คน

ข้อที่	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
1.	เพศ	ชาย	336
	หญิง	255	43.15
2.	ระดับผลการเรียน	0.00-0.99	3
		1.00-1.99	227
		2.00-2.99	306
		3.00-4.00	55
3.	อาชีพของบิดา	รับราชการ	30
		พนักงานรัฐวิสาหกิจ	50
		พนักงานบริษัทเอกชน	166
		ธุรกิจส่วนตัว	254
		รับจ้าง	73
		ไม่ได้ทำงาน	18
4.	อาชีพของมารดา	รับราชการ	20
		พนักงานรัฐวิสาหกิจ	34
		พนักงานบริษัทเอกชน	146
		ธุรกิจส่วนตัว	240
		รับจ้าง	64
		แม่บ้าน	87

ตารางที่ 1(ต่อ)

ข้อที่	สถานที่	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
5.	รายได้ของผู้ปกครอง	ต่ำกว่า 10,000	149	25.21
		10,001- 30,000	343	58.03
		30,001- 60,000	74	12.52
		60,001 ขึ้นไป	25	4.23
6.	วุฒิสูงสุดทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	483	81.72
		ปริญญาตรี	84	14.21
		สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.06

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 1 จากจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 591 คน พบว่า

1. **เพศ** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีจำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 56.85 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14

2. **ระดับผลการเรียน** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 51.77 รองลงมานักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.00-1.99 จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 และนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 3.00-4.00 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 0.00-0.99 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

3. **อาชีพของบิดา** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่บิดาทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 42.97 รองลงมามีบิดาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 28.08 และบิดาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 12.35 บิดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 8.46 บิดารับราชการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.07 และบิดาที่ไม่ได้ทำงาน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 3.04 ตามลำดับ

4. **อาชีพของมารดา** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่มารดาทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมามารดาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 และมารดาเป็นแม่บ้าน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 14.72 มารดาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 10.82 มารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 มารดารับราชการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 3.38 ตามลำดับ

5. **รายได้ของผู้ปกครอง** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 58.03 รองลงมาผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 25.21 ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 30,001 – 60,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 12.52 ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 60,001 ขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 4.23 ตามลำดับ

6. **วุฒิสูงสุดทางการศึกษา** วุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 483 คน คิดเป็นร้อยละ 81.72 รองลงมาผู้ปกครองที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 14.21 และผู้ปกครองที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิเคราะห์จากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา (แบบสอบถามตอนที่ 2) มีผลปรากฏดังแสดงในตารางที่ 2.1 - 2.11

ตารางที่ 2.1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้านความสนใจในวิชาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
ความสนใจในวิชาชีพ		
1. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ	4.11	0.84
2. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะตรงกับวิชาชีพที่ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะทำในอนาคต	3.91	0.90
3. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีผลการเรียนในวิชาอาชีพที่ผ่านมาดี	3.40	0.84
4. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ารู้สึกว่าเรียนวิชาชีพได้ดีกว่าการเรียนด้านอื่นๆ	3.87	0.93
5. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาทางสายอาชีพแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ	4.09	0.88

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านความสนใจในวิชาชีพ ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.11 คือ การเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ รองลงมาคือ การสำเร็จการศึกษาในสายอาชีพจะสามารถประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และลำดับถัดมา คือ ตรงกับอาชีพที่ปรารถนาจะทำในอนาคต รู้สึกว่าเรียนวิชาชีพได้ดีกว่าการเรียนด้านอื่นๆ ผลการเรียนในวิชาชีพที่ผ่านมาดี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91, 3.87, 3.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้านความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด		
6. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา	3.79	0.97
7. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี	3.73	0.97
8. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้าต้องการมีวุฒิการศึกษาทางสายวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	4.07	0.90

จากตารางที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.07 คือ ต้องการมีวุฒิการศึกษาทางสายอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ รองลงมาคือ ต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และลำดับถัดมา คือ ต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

ตารางที่ 2.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน		
9. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ เพราะมีเพื่อนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก	2.85	1.22
10. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ เพราะเพื่อนสนิทของข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้	2.71	1.25
11. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ เพราะกลุ่มเพื่อนของข้าพเจ้ามีความนิยมในสถาบันแห่งนี้	2.70	1.25
12. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับ การชักชวนจากเพื่อนในการเลือกเข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้	2.86	1.31

จากตารางที่ 2.3 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ
2.86 คือ ได้รับการชักชวนจากเพื่อน รองลงมา คือ เพื่อนเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก คะแนน
เฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และลำดับถัดมา คือ เพื่อนสนิทเลือกเข้าศึกษา เพื่อนมีความนิยมในสถาน
ศึกษา ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 , 2.70 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
อิทธิพลจากครอบครัว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
อิทธิพลจากครอบครัว		
13. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีส่วนในการแนะนำในการเลือกเรียนต่อ	3.61	1.13
14. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมให้เรียนต่อในสถาบันแห่งนี้ได้	3.60	0.98
15. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อทางสายวิชาชีพเพื่อ สืบทอดกิจการของครอบครัว	3.16	1.19
16. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองอยากให้นักเรียนทำงานทางสายวิชาชีพ	3.63	1.12

จากตารางที่ 2.4 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านอิทธิพลจากครอบครัว ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.63
คือ ผู้ปกครองอยากให้ทำงานสายอาชีพ รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนในการแนะนำในการ
เลือกสถานศึกษา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และลำดับถัดมา คือ ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมให้เรียน
ต่อได้ ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อเพื่อสืบทอดกิจการของครอบครัว ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ
3.60, 3.16 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
อิทธิพลจากโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว		
17. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนวในโรงเรียนเดิม	2.91	1.26
18. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ โรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ ที่เหมาะสมในการศึกษาต่อ	3.06	1.22
19. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับ บริการข้อมูลข่าวสารการศึกษาและแนะแนวอาชีพจาก โรงเรียนสม่ำเสมอ	3.08	1.23

จากตารางที่ 2.5 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านอิทธิพลจากโรงเรียนและครูแนะแนว ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
เท่ากับ 3.08 คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารการศึกษาและการแนะแนวอาชีพจากโรงเรียนสม่ำเสมอ
รองลงมาคือ โรงเรียนมัธยมมีการแนะนำสถานที่ที่เหมาะสมในการศึกษา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ
3.06 และลำดับถัดมา คือ ได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนวในโรงเรียนเดิม ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 2.91

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
ค่าเล่าเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
ค่าเล่าเรียน		
20. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีการ จัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม	3.17	1.11
21. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมี ทุนสนับสนุนการศึกษา	3.39	1.11
22. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะค่าใช้จ่าย ในการเรียนในสถาบันแห่งนี้ไม่สูงเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น	3.31	1.17

จากตารางที่ 2.6 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านค่าเล่าเรียน ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.39
คือ การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการเรียนในสถานศึกษาไม่สูงเมื่อ
เทียบกับสถาบันอื่น คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และลำดับถัดมา คือ การจัดเก็บค่าเล่าเรียนที่
เหมาะสม ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.17

ตารางที่ 2.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
โปรแกรมการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
โปรแกรมการศึกษา		
23. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีการเปิดสอนโปรแกรมที่น่าสนใจ	3.49	1.17
24. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีโปรแกรมที่กำลังได้รับความนิยมเปิดสอนอยู่	3.52	1.04
25. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีโปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนในสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ	3.58	1.03
26. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ โปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนมีคุณภาพ	3.42	1.01
27. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ สามารถเลือกสาขาได้ตามที่สนใจและตามที่ตนเองถนัด	3.72	1.04

จากตารางที่ 2.7 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านโปรแกรมการศึกษา ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ
3.72 คือ สามารถเลือกสาขาได้ตามที่สนใจและตามที่ตนเองถนัด รองลงมาคือ โปรแกรมการ
ศึกษาที่เปิดสอนในสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และลำดับ
ถัดมา คือ โปรแกรมการศึกษาที่ได้รับความนิยมเปิดสอนอยู่ เปิดสอนโปรแกรมที่น่าสนใจ
โปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนมีคุณภาพ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 , 3.49 , 3.42 ตาม
ลำดับ

ตารางที่ 2.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
เกณฑ์การรับนักเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
เกณฑ์การรับนักเรียน		
28. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ไม่ต้องมีการสอบทางวิชาการ	3.42	1.11
29. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ เกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้มีความเหมาะสม	3.52	1.02

จากตารางที่ 2.8 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านเกณฑ์การรับนักเรียน ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ
3.52 คือ เกณฑ์การคัดเลือกของสถาบันมีความเหมาะสม รองลงมาคือ ไม่มีการสอบทาง
วิชาการ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน		
30. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.46	1.14
31. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีความโดดเด่นทางด้านวิชาชีพ	3.42	0.96
32. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา	3.54	0.97
33. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ นักเรียนที่เรียนจบได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน	3.56	0.98
34. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะครู เป็นผู้มีความรู้เป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นตัวอย่างที่ดี ของชุมชน	3.44	1.05
35. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับ ทราบจากศิษย์เก่าว่าได้รับความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ	3.32	1.09

จากตารางที่ 2.9 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ
3.56 คือ นักเรียนที่เรียนจบได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน รองลงมาคือ สถานศึกษามี
ความพร้อมในการจัดการศึกษา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และลำดับถัดมา คือ โรงเรียนมี
ชื่อเสียง ครูเป็นผู้มีความรู้และเป็นที่ยอมรับของสังคม มีความโดดเด่นทางวิชาชีพ ได้รับทราบ
จากศิษย์เก่าว่าได้รับความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46, 3.44 ,
3.42 , 3.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
อาคารสถานที่และที่ตั้ง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
อาคารสถานที่และที่ตั้ง		
36. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีสถานที่โอ่งและมีความทันสมัย	3.12	1.14
37. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมี บรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา	3.34	1.12
38. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนและการปฏิบัติอย่างเพียงพอ	3.36	1.07
39. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะที่ตั้ง ของสถาบันเป็นที่นักศึกษาเดินทางได้สะดวก	3.40	1.16
40. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้บ้านที่พักอาศัยอยู่	3.45	1.21

จากตารางที่ 2.10 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านอาคารสถานที่และที่ตั้ง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ
3.45 คือ สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้บ้านพักอาศัย รองลงมาคือ ที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นที่นักศึกษา
เดินทางได้สะดวก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และลำดับถัดมา คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ
มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการศึกษา สถานที่โอ่งและมีความทันสมัย ซึ่ง
มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 , 3.34 , 3.12 ตามลำดับ

สุพรรณบุรี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยด้าน
สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	SD
สวัสดิการและบริการของโรงเรียน		
41. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ เพราะมีการจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยที่ดี	3.54	1.16
42. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ เพราะมีห้องสมุดที่ทันสมัย	3.15	1.10
43. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ มีบริการที่จัดเพื่ออำนวยความสะดวกของนักเรียนได้มาก	3.21	1.13
44. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมี การจัดทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และทุนเรียนดีได้อย่างเหมาะสม	3.49	1.10
45. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน	3.51	1.15

จากตารางที่ 2.11 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านสวัสดิการและบริการของโรงเรียน ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด เท่ากับ 3.54 คือ การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยที่ดี รองลงมาคือ โรงเรียนมีการ
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน คะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 3.51 และลำดับถัดมา คือ การจัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์
และทุนเรียนดี การอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ห้องสมุดที่ทันสมัย ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 3.49 , 3.21 , 3.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 591 คน โดยจำแนกตามด้าน ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D
ความสนใจในวิชาชีพ	3.88	0.59
ความต้องการที่จะได้รับการศึกษา	3.86	0.74
โปรแกรมการศึกษา	3.56	0.76
อิทธิพลจากครอบครัว	3.50	0.77
เกณฑ์การรับนักเรียน	3.47	0.89
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	3.46	0.75
สวัสดิการและบริการ	3.38	0.85
อาคารสถานที่และที่ตั้ง	3.33	0.82
ค่าเล่าเรียน	3.29	0.89
อิทธิพลจากโรงเรียน	3.02	1.05
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	2.78	1.07

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 3 พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระอันได้แก่ ปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา มีค่าระหว่าง 3.88-2.78 ซึ่งตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสนใจในวิชาชีพ ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน สำหรับค่ากระจายอยู่ระหว่าง 1.07 – 0.59 ตัวแปรที่มีค่ากระจายสูงสุด คือ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และตัวแปรที่มีค่ากระจายต่ำที่สุด คือ ความสนใจในวิชาชีพ เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัว กับช่วงคะแนนที่กำหนดแล้ว พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เห็นด้วยว่าตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัว เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ความสนใจในวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.87 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.86 โปรแกรมการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.56 อิทธิพลจากครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.50 เกณฑ์การรับนักเรียน ค่าเฉลี่ย 3.47 ภาพลักษณ์ของโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.46 สวัสดิการและการให้บริการ ค่าเฉลี่ย 3.38 อาคารสถานที่และที่ตั้ง ค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเล่าเรียน ค่าเฉลี่ย 3.29 อิทธิพลจากโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.02 อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ค่าเฉลี่ย 2.78

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ทั้ง 17 ปัจจัย เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

decision	หมายถึง	ความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษา
sex	หมายถึง	เพศ
point	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
occup1	หมายถึง	อาชีพของบิดา
occup2	หมายถึง	อาชีพของมารดา
income	หมายถึง	รายได้ของผู้ปกครอง
educate	หมายถึง	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
vocation	หมายถึง	ความสนใจในวิชาชีพ
demand	หมายถึง	ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาสูงสุด
friend	หมายถึง	อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
family	หมายถึง	อิทธิพลจากครอบครัว
school	หมายถึง	อิทธิพลจากโรงเรียนและครูแนะแนว
tuition	หมายถึง	ค่าเล่าเรียน
program	หมายถึง	โปรแกรมการศึกษา
rule	หมายถึง	เกณฑ์การรับนักเรียน
image	หมายถึง	ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
site	หมายถึง	อาคารสถานที่และที่ตั้งสถานศึกษา
service	หมายถึง	สวัสดิการและบริการของโรงเรียน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์
Adj R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้ไขให้เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่มีน้อย

SE	หมายถึง	ค่าความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร
B	หมายถึง	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ในสมการที่เขียน ในรูปคะแนนดิบ
SE B	หมายถึง	ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า พารามิเตอร์โดยใช้สถิติ b
Beta	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปรอิสระ ซึ่งคำนวณจากค่าของตัวแปรต่างๆในรูปคะแนนมาตรฐาน
t หรือ Sig t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าพารามิเตอร์ ของสมการถดถอยแต่ละค่าที่อยู่ในสมการ
a	หมายถึง	ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ
Y	หมายถึง	ค่าความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษาที่ได้จากการถดถอย ในรูปคะแนนดิบ
Z	หมายถึง	ค่าความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษาที่ได้จากการถดถอย ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ มีลำดับ
ขั้นตอนดังนี้

1. เลือกตัวแปรอิสระตัวแรกเข้าสู่สมการการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ
โดยพิจารณาค่าของตัวแปรอิสระ (X) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) สูงสุด
เข้าสู่สมการถดถอยก่อน
2. เลือกตัวแปรอิสระตัวที่สอง เข้าสู่สมการการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็น
ขั้นๆโดยพิจารณาค่าของตัวแปรอิสระ (X) ที่ยังไม่ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ซึ่งมีอัตราส่วน t สูงสุด
อย่างมีนัยสำคัญ และทำให้ R^2 สูงขึ้น
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) และสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2)
ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ แล้วทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าความแตกต่างของ
ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Adj R^2) โดยใช้สถิติ F (F- test) เพื่อต้องการทราบกลุ่มตัวแปรอิสระ
ที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 591 คน โดยใช้สูตร Pearson

ตัวแปร	decision	sex	point	occu1	occu2	income	edu	vocat	deman	frienJ	family	school	tuition	program	rule	image	site	service
decision	1.000	-.015	.067	-.049	-.083*	.038	-.016	.582**	-.363**	.352**	.412**	.434**	.517**	.561**	.430**	.612**	.584**	.535**
sex		1.000	.219**	-.028	-.020	-.090*	-.094	-.094	.167**	-.145**	.063	-.081*	.007	.028	-.014	-.046	.015	.012
point			1.000	.064	.001	.056	.060	.108**	.106**	-.046	-.008	-.092*	-.008	.090*	-.003	-.012	.020	-.039
occup1				1.000	.467**	-.095*	-.091*	-.014	-.001	.002	-.010	.005	.003	.026	-.004	-.029	-.049	-.010
occup2					1.000	.003	-.197**	-.019	-.068	-.032	-.042	-.068	-.075	-.034	-.050	-.086*	-.094*	-.114**
income						1.000	.292**	.018	.005	.037	.009	.050	.084*	.022	.084*	.050	.013	.022
educate							1.000	-.089*	-.047	-.030	-.032	.005	-.062	-.042	-.050	.020	-.049	.009
vocation								1.000	.516**	.108**	.032**	.193**	.207**	.494**	.293**	.378**	.313**	.300**
demand									1.000	.020	.245**	.123**	.180**	.451**	.209**	.256**	.275**	.189**
friend										1.000	.290**	.500**	.389**	.161**	.275**	.371**	.314**	.251**
family											1.000	.306**	.435**	.359**	.348**	.351**	.309**	.275**
school												1.000	.454**	.345**	.277**	.474**	.357**	.339**
tuition													1.000	.454**	.405**	.518**	.469**	.492**
program														1.000	.432**	.533**	.507**	.462**
rule															1.000	.470**	.445**	.342**
image																1.000	.683**	.584**
site																	1.000	.615**
service																		1.000

** p = <.001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 4 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาทั้ง 17 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรตาม (Y) ความตั้งใจในการเลือกเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยตัวแปรอิสระมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือ Image (ภาพลักษณ์ของโรงเรียน) เท่ากับ .612 รองลงมาได้แก่ Site (อาคารสถานที่และที่ตั้ง) Vocation (ความสนใจในวิชาชีพ) Program (โปรแกรมการศึกษา) Tuition (ค่าเล่าเรียน) Service (สวัสดิการและการบริการของโรงเรียน) School (อิทธิพลจากโรงเรียนและครูแนะแนว) Rule (เกณฑ์การรับนักเรียน) Family (อิทธิพลจากครอบครัว) Demand (ความต้องการที่จะได้รับการศึกษา) friend(อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .584 , .582, .561, .517, .535, .434, .430, .412, .363 , .352 ตามลำดับ และตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดคือ Income (รายได้ของผู้ปกครอง) มีค่าเท่ากับ .038

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) ด้วยกันเอง พบว่าตัวแปรอิสระ (X) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาทั้ง 17 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมพันธ์กันสูงสุด คือ Site (อาคารสถานที่และที่ตั้ง) กับ Service (สวัสดิการและการให้บริการ) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .615 และตัวแปรอิสระที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างกันต่ำสุดคือ Point (ผลการเรียน) กับ Demand (ความต้องการที่จะได้รับการศึกษา) มีค่าเท่ากับ .106

การตรวจสอบสมมติฐาน

จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (X) ทั้ง 17 ปัจจัยส่งผลกับตัวแปรตาม (Y) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 สามารถเข้าสู่สมการเพียง 8 ปัจจัยเท่านั้น จึงเป็นการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยได้ว่าปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 17 ปัจจัย มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ เพียง 8 ปัจจัย

ตารางที่ 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร

ตัวแปร	R	R ²	Adj R ²	SE	F	Sig F
Image	.612	.374	.373	.73	351.632	.000
Vocation	.719	.517	.516	.65	314.561	.000
Tuition	.755	.570	.568	.61	258.653	.000
Site	.771	.595	.592	.59	214.653	.000
School	.777	.604	.601	.59	178.260	.000
Service	.781	.610	.606	.58	151.699	.000
Friend	.783	.613	.608	.58	131.781	.000
Educate	.787	.620	.614	.58	125.059	.000

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ปรากฏในตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรอิสระที่ถูกเลือกเข้าสู่สมการมีเพียง 8 ตัวเท่านั้น โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการได้ดังนี้ Image (ภาพลักษณ์ของโรงเรียน) Vocation (ความสนใจในวิชาชีพ) Tuition (ค่าเล่าเรียน) Site (อาคารสถานที่และที่ตั้ง) School (อิทธิพลจากโรงเรียน) Service (สวัสดิการและการบริการ) Friend (อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน) และ Educate (ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง) ซึ่งมีนัยสำคัญที่ $F = .000$ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) สูงขึ้นตามลำดับการเข้าสู่สมการดังนี้ .374 , .517 , .570 , .595, .604 , .610 , .613 และ .620

จะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระตัวแรกที่เข้าสู่สมการ คือ Image (ภาพลักษณ์ของโรงเรียน) ซึ่งมี R^2 เท่ากับ .374 สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม Y ได้ร้อยละ 37.4 ตัวถัดมาที่ถูกเลือกเข้าสู่สมการ คือ Vocation (ความสนใจในวิชาชีพ) Tuition (ค่าเล่าเรียน) Site (อาคารสถานที่และที่ตั้ง) School (อิทธิพลจากโรงเรียน) Service (สวัสดิการและการให้บริการ) Friend (อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน) Educate (ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม Y ได้สูงขึ้นเป็นร้อยละ 37.4, 51.7 , 57.0 59.5 , 60.4 , 61.0 , 61.3 , 62.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกได้เข้ามาอยู่ในสมการถดถอย

ตัวแปร	B	SE B	Beta	t	Sig t
Image	.2328	.008	.114	2.827	.005
Vocation	.113	.009	.360	11.984	.000
Tuition	.5259	.012	.152	4.520	.000
Site	.3723	.009	.166	4.310	.000
School	.2297	.010	.078	2.387	.017
Service	.2116	.008	.098	2.778	.006
Friend	.1768	.007	.082	2.656	.008
Educate	.104	.050	.054	2.072	.039
(Constant)	-1.493	.172		-8.663	.000

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 6 เมื่อนำกลุ่มตัวแปรอิสระที่ดีที่สุด ทั้ง 8 ตัว เข้ามาอยู่ในสมการถดถอยโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณรวม .787 สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเกณฑ์ได้ร้อยละ 62.0 โดยสามารถเขียนในรูปสมการได้ดังนี้

1. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ คือ “ B “
ได้แก่ Image = .2328 Vocation = .113 Tuition = .5259 Site = .3723
School = .2297 Service = .2116 Friend = .1768 Educate = .104
2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน Beta
ได้แก่ Image = .114 Vocation = .360 Tuition = .152 Site = .166
School = .078 Service = .098 Friend = .082 Educate = .054
3. ค่าคงที่ (Constant) = -1.493 ดังนั้นจึงได้สมการถดถอย ดังนี้
สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = a + b_{\text{image}} x_{\text{image}} + b_{\text{vocation}} x_{\text{vocation}} + b_{\text{tuition}} x_{\text{tuition}} + b_{\text{site}} x_{\text{site}} + b_{\text{school}} x_{\text{school}} + b_{\text{service}} x_{\text{service}} + b_{\text{friend}} x_{\text{friend}} + b_{\text{educate}} x_{\text{educate}}$$

$$\hat{Y} = -1.493 + .2328_{\text{image}} + .113_{\text{vocation}} + .5259_{\text{tuition}} + .3723_{\text{site}} + .2297_{\text{school}} + .2116_{\text{service}} + .1768_{\text{friend}} + .104_{\text{educate}}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\begin{aligned}
 Z_y &= B_{\text{image}}Z_{\text{image}} + B_{\text{vocation}}Z_{\text{vocation}} + B_{\text{tuition}}Z_{\text{tuition}} + B_{\text{site}}Z_{\text{site}} \\
 &\quad + B_{\text{school}}Z_{\text{school}} + B_{\text{service}}Z_{\text{service}} + B_{\text{friend}}Z_{\text{friend}} + B_{\text{educate}}Z_{\text{educate}} \\
 Z_y &= .114_{\text{image}} + .360_{\text{vocation}} + .152_{\text{tuition}} + .166_{\text{site}} + .0782_{\text{school}} \\
 &\quad + .098_{\text{service}} + .082_{\text{friend}} + .054_{\text{educate}}
 \end{aligned}$$



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ลำดับที่	ตัวแปร	Beta
1	Vocation	.360
2	Site	.166
3	Tuition	.152
4	Image	.114
5	Service	.098
6	Friend	.082
7	School	.078
8	Educate	.054

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระทั้ง 17 ปัจจัย มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอยู่เพียง 8 ปัจจัย โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ความสนใจในวิชาชีพ
2. อาคารสถานที่และที่ตั้ง
3. ค่าเล่าเรียน
4. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
5. สวัสดิการและการบริการ
6. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
7. อิทธิพลจากโรงเรียน
8. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ สำหรับประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้น 760 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC+ คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 760 ฉบับ ได้รับคืน 645 ฉบับ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลได้ 591 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.76 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีจำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 56.85 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14 ในด้านผลการเรียน ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนระดับปานกลาง มีระดับผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 มีร้อยละ 51.77 รองลงมามีระดับผลการเรียนระดับค่อนข้างต่ำ มีระดับผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.00-1.99 มีร้อยละ 38.40 ด้านอาชีพของบิดา พบว่า อาชีพของบิดานั้นส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 42.97 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 28.08 เช่นเดียวกับการประกอบอาชีพของมารดา พบว่า อาชีพของมารดานั้นส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 40.60 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 24.70 ส่วนอาชีพของบิดาที่รับราชการมีเพียง

ร้อยละ 5.07 เช่นเดียวกัน มารดาที่รับราชการมีเพียงร้อยละ 3.38 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าการประกอบอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินธุรกิจและทำงานในภาคเอกชน สูงกว่าภาครัฐ ด้านรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 58.03 รองลงมาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากถึงร้อยละ 81.72 และมีผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีอยู่เพียงร้อยละ 14.21

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย จำแนกเป็น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา พบว่า

2.1 ด้านความสนใจในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้านสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของผู้เรียนได้มีการพิจารณาถึงความสนใจในวิชาชีพของตนเองเป็นหลัก ในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกศึกษาต่อเพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ การสำเร็จจากการศึกษาในสายอาชีพจะสามารถประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ

2.2 ด้านความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกศึกษาต่อเพราะต้องการมีวุฒิการศึกษาทางสายอาชีพไปประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ต้องการศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา

2.3 ด้านอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน พบว่า ผู้เรียนตัดสินใจเลือกจากการถูกชักชวนจากกลุ่มเพื่อนในเข้าศึกษาต่อ รองลงมา ผู้เรียนตัดสินใจเลือกจากการที่มีกลุ่มเพื่อนเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก

2.4 ด้านอิทธิพลครอบครัว พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองอยากให้นักเรียนทำงานในสายอาชีพ รองลงมา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแนะนำในการเลือกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

2.5 ด้านอิทธิพลจากโรงเรียน พบว่า ผู้เรียนได้ตัดสินใจเลือกจากการได้รับข้อมูลข่าวสารและการแนะนำทางสายอาชีพ รองลงมา โรงเรียนมัธยมศึกษามีการแนะนำสถานที่ที่เหมาะสมในการศึกษาต่อของนักเรียน

2.6 ด้านค่าเล่าเรียน ในข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ทุนสนับสนุนทางการศึกษา รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายในการเรียนในสถานศึกษาไม่สูงเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น

2.7 ด้านโปรแกรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยรายด้านสูงสุด และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถเลือกสาขาได้ตามที่ตนถนัด รองลงมา คือ โปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนอยู่เป็นสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ

2.8 ด้านเกณฑ์การรับนักเรียน ในข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนของสถาบันมีความเหมาะสม รองลงมา คือ ไม่มีการสอบวิชาการ

2.9 ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน ในข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนที่จบจากสถาบันได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน รองลงมา คือ สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา

2.10 ด้านอาคารสถานที่และที่ตั้ง ในข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้บ้านพักอาศัยอยู่ รองลงมา คือ ที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นที่นักศึกษาเดินทางได้สะดวก

2.11 ด้านสวัสดิการและการบริการของโรงเรียน ในข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยที่ดี รองลงมา คือ โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 11 ด้าน เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและเป็นแรงสนับสนุนการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับต้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการตัดสินใจของผู้เรียนนั้น มาจากการเลือกจากสิ่งที่ตรงกับความต้องการสูงสุด และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการบริหารโรงเรียนในด้านต่างๆ ที่จะคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับสูงสุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

3.1 ปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุดคือ ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้

- 3.2.1 ความสนใจในวิชาชีพ
- 3.2.2 อาคารสถานที่และที่ตั้ง
- 3.2.3 ค่าเล่าเรียน
- 3.2.4 ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
- 3.2.5 สวัสดิการและการให้บริการ
- 3.2.6 อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
- 3.2.7 อิทธิพลจากโรงเรียน
- 3.2.8 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

และได้สมการในการพยากรณ์ หรือ สมการถดถอย ดังนี้

- 1) สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -1.493 + .2328_{image} + .113_{vocation} + .5259_{tuition} + .3723_{site} + .2297_{school} + .2116_{service} + .1768_{friend} + .104_{educate}$$

- 2) สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = .114_{image} + .360_{vocation} + .152_{tuition} + .166_{site} + .0782_{school} + .098_{service} + .082_{friend} + .054_{educate}$$

4. ผลการตรวจสอบสมมุติฐานของการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 17 ปัจจัย มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ เพียง 8 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ความสนใจในวิชาชีพ อาคารสถานที่และที่ตั้ง ค่าเล่าเรียน ภาพลักษณ์ของโรงเรียน สวัสดิการและการให้บริการ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้งหมดแล้ว ปัจจัยและประเด็นต่างๆในแต่ละปัจจัยที่ควรมานำมาอภิปรายมีดังต่อไปนี้

ความสนใจในวิชาชีพ

ความสนใจในวิชาชีพเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจะตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต้องมีความสนใจในวิชาชีพ มีความปรารถนาในการประกอบอาชีพในสายวิชาชีพ มีความถนัดและมีผลการเรียนทางวิชาชีพที่ผ่านมาดี จึงจะพิจารณาเลือกเข้าศึกษาต่อในสายวิชาชีพทั้งด้านสายช่างอุตสาหกรรม และสายพาณิชยกรรม ซึ่งผู้เรียนที่มีความสนใจทางด้านนี้สูงจะมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนสูงเช่นกัน ดังที่ เฮอร์วิง (Irving, 1966) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนวิชาใดได้ผลดี เขาควรมีความชอบหรือมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิชานั้น สอดคล้องกับ สุโทเจริญสุข (2520) ได้กล่าวถึง ความสนใจและความถนัดเป็นสิ่งที่มิอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เห็นได้จากบุคคลที่มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันจะมีผลทำให้บุคคลเลือกเข้าศึกษาต่อและเลือกอาชีพแตกต่างกัน จากงานวิจัยของ (Mukeun, 1978 อ้างถึงใน ดำรง แสนสิงห์, 2534) พบว่าความสนใจและความคาดหวังต่ออาชีพนั้นเป็นตัวแปรในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรัชญา เวสารัชช์ (2527) พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนคือความสนใจของนักเรียน จากผลงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการที่บุคคลมีความสนใจในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะทำให้บุคคลนั้นเกิดแรงจูงใจและความพยายามในการเรียนและการทำงานในอาชีพนั้น จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ความสนใจในวิชาชีพของนักเรียนเป็นเครื่องมือในการจัดทำนโยบายด้านการรับนักเรียน ทำการประชาสัมพันธ์ จูงใจผู้เรียนที่มีความสนใจในวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบแนวทางในการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

อาคารสถานที่และที่ตั้งสถานศึกษา

อาคารสถานที่และที่ตั้งสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับสอง แสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษา นักเรียนพิจารณาจากสถานที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ใกล้ที่พักอาศัยของนักเรียนและสามารถเดินทางสะดวก โรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการศึกษาอาคารเรียนมีความทันสมัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีพันธ์ คล้ายเพชร (2542) ที่ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวสถาบันว่ามีความสำคัญต่อการจูงใจผู้เรียนในการเข้าศึกษา ทั้งทางด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และทำเลที่ตั้งสถานศึกษา

เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องการในสถานศึกษา จากผลการวิจัยของ เทพ เหมือนฟู (2542) กล่าวว่า ปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน คือ การได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง การที่โรงเรียนมีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชนนักเรียนสามารถเดินทางได้สะดวก อาคารเรียนมีความโอ่โถงทันสมัย มีอาคารฝึกงานที่แยกกันอย่างเป็นสัดส่วนกับอาคารเรียน สภาพแวดล้อมของทางโรงเรียนมีความเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการพิจารณาเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทรธิดา วารินทร์ (2539) พบว่า ความสะดวกในการเดินทางของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ห่างไกลชุมชน มีการคมนาคมที่ไม่สะดวกจะมีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

จากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้เห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอาคารและที่ตั้งสถานศึกษามีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษา และเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพิจารณาสถานศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญปรับปรุงอาคารสถานที่ของสถานศึกษา และจัดให้มีการบริการความสะดวกให้กับนักเรียนในการเดินทางมาเรียน จะช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้มากที่สุด

ค่าเล่าเรียน

ค่าเล่าเรียนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเป็นอันดับสาม แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายในสถานศึกษาไม่สูงเมื่อเทียบกับสถาบันอื่นและมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรวัฒน์ พุ่มพยอม (2541) พบว่า ปัจจัยที่จูงใจผู้เรียนในการเลือกเข้าศึกษาต่อที่สำคัญเป็นอย่างมาก คือ การจัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม และครอบครัวของนักเรียนมีศักยภาพเพียงพอกับการชำระค่าเล่าเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทพ เหมือนฟู (2542) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนเป็นอันดับแรก คือ ค่าเล่าเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนและผู้ปกครองพิจารณาเป็นอันดับแรกของการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา

จากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้เราทราบว่าปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการเลือกเรียนต่อของผู้เรียน ในผลการวิจัยของ Hence (1974) ชี้ให้เห็นว่า อิทธิพลด้านการเงินเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจในการเลือกสถานศึกษาเป็นอย่างมาก

ถ้าค่าเล่าเรียนที่กำหนดขึ้นนั้นเป็นอุปสรรคต่อสถานศึกษา การจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายจะเป็นตัวลดปัญหาต่างๆลง ปัจจัยทางด้านนี้เกี่ยวพันไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้เรียนจะต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่ควรจะเป็นของครอบครัว เพราะฉะนั้นทางสถานศึกษาจะต้องหาแนวทางในการช่วยเหลือทางการเงินให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเงินด้วยการมีกองทุนรัฐบาลให้นักเรียนกู้ยืมได้ ในการให้ทุนการศึกษาทางโรงเรียนให้ความช่วยเหลือทางด้านทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียนดีและนักเรียนที่ขาดแคลน ในด้านค่าเล่าเรียนของแต่ละสถานศึกษาไม่ควรมีความแตกต่างกันมาก เพราะความแตกต่างกันในด้านค่าเล่าเรียนของแต่ละสถานศึกษาจะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เรียนแตกต่างกัน ค่าเล่าเรียนจึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสนใจในการเลือกสถานศึกษาแห่งนั้นเพิ่มขึ้น

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับสี่ แสดงให้เห็นว่านักเรียนตัดสินใจเลือกเพราะเห็นว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนเป็นภาพลักษณ์ที่ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจต่อการตัดสินใจเลือก ทั้งนี้ความหมายของคำว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียน หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของผู้เรียนที่มีต่อสถานศึกษาที่ตนเลือก โดยการตีความของกระบวนการรับรู้อย่างเลือกสรรจนเกิดเป็นภาพลักษณ์ขึ้น ทั้งทางด้านการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน ด้านความพร้อมในการจัดการศึกษา ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา มีความโดดเด่นทางวิชาชีพ ประกอบกับบุคคลที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาเป็นผู้ประสบความสำเร็จในสายอาชีพ

จากข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา สายทองคำ (2539) พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ พุ่มพยอม (2541) พบว่า ปัจจัยจูงใจที่สำคัญอย่างหนึ่งคือชื่อเสียงโรงเรียน และภาพลักษณ์ของโรงเรียนมีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักเรียนตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ทางสถานศึกษาต้องคำนึงถึงการสร้างภาพลักษณ์และการสร้างคุณภาพของสถานศึกษาควบคู่กันไป และผลการวิจัยของ เทพ เหมือนพู่ (2542) พบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนว่าเป็นปัจจัยสำคัญอันดับสามในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน ทั้งทางด้านความมีชื่อเสียง การได้รับการยอมรับจากสังคม

จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนนำมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาในอันดับต้นๆ สถานศึกษาที่มีภาพลักษณ์ที่ดีในทุกๆด้าน ทั้งด้านการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน ด้านความพร้อมในการจัดการศึกษา ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา สถานศึกษามีความโดดเด่นทางวิชาชีพ บุคคลจบจากสถานศึกษาเป็นผู้ประสบความสำเร็จในสายอาชีพ สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นองค์ประกอบในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสถานศึกษา ทั้งนี้ทางผู้บริหารควรต้องมีการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้าใจโปรแกรมการสอนและจุดมุ่งหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน และให้ความร่วมมือโดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วยสื่อต่าง ๆ การที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในลักษณะของโรงเรียนชุมชนจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนที่ดีต่อชุมชน การผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานพร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในด้านต่างๆ ควบคู่กันไป องค์ประกอบดังกล่าวนั้นล้วนเป็นแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน

สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

สวัสดิการและบริการของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนเป็นอันดับห้า แสดงให้เห็นว่าการที่โรงเรียนมีการจัดสวัสดิการและบริการให้กับนักเรียน สวัสดิการด้านความปลอดภัยควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความประพฤตินักเรียน จากผลสรุปสถิติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน (สถิติจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ) พบว่า สถิติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราที่ลดลงร้อยละ 40 จากปี 2544 จากผลดังกล่าวทำให้เราทราบถึงประสิทธิภาพของการดูแลด้านความปลอดภัยและการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนของทางโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นมีประสิทธิภาพ และการจัดสวัสดิการการบริการของโรงเรียนในด้านต่างๆ เช่น สวัสดิการด้านการให้ทุนการศึกษา การมีศูนย์ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต การประกันอุบัติเหตุ การบริการจัดหางานให้นักเรียนนักศึกษาระหว่างเรียน สิ่งต่างๆเหล่านี้จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังนั้นการจัดสวัสดิการและบริการของโรงเรียนจึงมีความสำคัญต่อตัวผู้เรียน ที่ผู้เรียนได้นำองค์ประกอบดังกล่าวมาพิจารณาเลือกสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองมากที่สุด

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จินตนา สายทองคำ (2539) พบว่า ปัจจัยทางด้านการจัดสวัสดิการ เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของ นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีพันธ์ คล้ายเพชร (2541) ทำการศึกษาเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพในวิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า มูลเหตุจูงใจ ในการเข้าศึกษาของนักเรียนในระดับมาก คือ การจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน และในงานวิจัยของ เพียงจันทร์ ทองปาน (2540) เรื่องสภาพและปัญหาความต้องการของผู้เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ความต้องการของนักเรียนอาชีวศึกษา เอกชน นักเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ การจัดสวัสดิการในสถานศึกษานั้นประกอบไปด้วย บริการรถรับ - ส่ง การประกันชีวิต และงานบริการสนับสนุนด้านอื่นๆ เช่น งานรักษาความปลอดภัย อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า การจัดสวัสดิการและการบริการของโรงเรียนนั้นมีจุดมุ่งหมายในการ ให้บริการให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด และการที่นักเรียนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ที่เพียงพอและมีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการนั้นๆ สิ่งต่างๆเหล่านี้จึงเป็น เสริมแรงสนับสนุนในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของผู้เรียน

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจของนักเรียนเป็นอันดับหก แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน มาจากการคล้อยตามเพื่อนและกลุ่มเพื่อน ตัดสินใจเลือกจากการชักชวนจากเพื่อน เพื่อนสนิท เลือกเข้าสถานศึกษาแห่งนี้ และเลือกเพราะเพื่อนให้ความนิยมในสถานศึกษาแห่งนี้ ดังกล่าว เป็นทั้งแรงผลักดันและแรงสนับสนุนการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาร์เตอร์ (Carter, 1962) กล่าวไว้ว่า ในโรงเรียนนั้นกลุ่มเพื่อนมีความ สำคัญเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เพื่อนมีส่วนร่วมและช่วยกระตุ้นให้เพื่อนมีการ กระทำที่คล้อยตามกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แอสติน (Astin, 1993 อ้างถึงใน จินตนา สายทองคำ 2539) พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและค่านิยมรวมทั้ง แผนการศึกษา ผลงานวิจัยของ อเล็กซ์ และเอ็คแลนด์ (1975) พบว่า ความคาดหวังทางการศึกษาของผู้เรียน พบว่า อิทธิพลจากเพื่อนมีผลกระทบต่อความคาดหวังทางการศึกษา มากที่สุด

จากผลการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา คือ ประชากรที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-16 ปี ซึ่งตามทฤษฎีพฤติกรรมของวัยรุ่นของ กิ้นซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1966) กล่าวว่า พฤติกรรมของช่วงวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี มักทำอะไรคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมาก โดยเพื่อนจะเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมวัยรุ่นระยะนี้มากที่สุด และจากทฤษฎีการบรรลุสถานภาพ (Status attainment อ้างถึงใน ทวีชัย วีริยะโกศล, 2541) กล่าวถึงอิทธิพลของบุคคลที่มีความสำคัญกับตัวนักเรียน โดยเด็กจะรับค่านิยมของบุคคลนั้นมาเป็นของตนเอง เช่น การได้รับค่านิยมจากเพื่อนซึ่งจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบและอาจจะคล้อยตามความคิดของเพื่อน จากผลงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวทำให้เราทราบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ที่เป็นเสมือนแรงกระตุ้นและแรงผลักดันในการตัดสินใจ คือ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมาเป็นแรงกระตุ้นผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษา

อิทธิพลจากโรงเรียน

อิทธิพลจากโรงเรียนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับเจ็ด แสดงให้เห็นว่านักเรียนตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเพราะแรงสนับสนุนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนวในโรงเรียนเดิม ประกอบกับการได้รับข้อมูลข่าวสารและการแนะแนวอาชีพจากโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นแรงเสริมที่ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกสถานศึกษา จากข้อค้นพบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวลี อาชาสุวรรณ (2532) พบว่า ครูแนะแนวในโรงเรียนเดิมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน กล่าวคือ ผู้จบการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อจากครูแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีชัย วีริยะโกศล (2541) พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อเป็นอย่างมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศรี มานะ (2528) พบว่า ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะเลือกศึกษาต่อมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อ เพราะเห็นประโยชน์ของการศึกษาและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งระเบียบแบบแผนการเรียนย่อมสนับสนุนการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อได้ง่ายขึ้น จากที่กล่าวมา สอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจาย (Diffusion theory) เกตุมณี มากมี (2536) ได้กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น ส่วนหนึ่งมาจากอิทธิพลของการแพร่กระจายข่าวสารข้อมูลที่บุคคลได้รับมา ในทฤษฎีการบรรลุสถานภาพ (Status attainment อ้างถึงใน ทวีชัย วีริยะโกศล 2541) กล่าวถึง บทบาทของครูแนะแนว ใ้ว่าอิทธิพลของครูที่มีความสำคัญ

กับตัวนักเรียน เช่น การกระตุ้นทางการศึกษาในฐานะผู้ขัดเกลาความคิดต่างๆแก่เด็ก ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของผู้เรียน ดังนั้นทางสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเข้าไปแนะนำในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก ทางผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลที่น่าพอใจและประกอบกับการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาของผู้เรียน ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อขอความร่วมมือในการเข้าไปแนะนำโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นปัจจัยด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้เรียน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับแปด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ครอบครัวของนักเรียนเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ที่มีความเหมาะสมกับสถานภาพของผู้เรียน ผลวิจัยของ ขวัญใจ เลอจันทร์ (2524) ทำการศึกษาเรื่องการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรเข้าเรียนหนังสือ กลุ่มบิดาที่มีอาชีพไม่ใช้กำลังกาย เช่น ข้าราชการ พ่อค้า ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้วิชาชีพ มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรเข้าศึกษาต่อสูงกว่า และในงานวิจัยของ คาร์เพนเทอร์ และ ฟิชแมน (Carpenter and Fleishman, 1987 อ้างถึงใน ทวีชัย วิริยะโกศล , 2541) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อในระดับวิทยาลัยของเด็กวัยรุ่น พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อเพราะการได้รับการแนะนำการศึกษาต่อ ผู้ปกครองมีบทบาทในการแนะนำทางการศึกษาให้บุตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรน (Glen, 1965 อ้างถึงใน ดำรง แสนสิงห์ , 2534) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับระดับการศึกษาของบุตร เป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรมีแนวโน้มที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นไปด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีแบบอย่าง (Modeling theory อ้างถึงใน ทวีชัย วิริยะโกศล , 2541) กล่าวว่า การที่เด็กนักเรียนนำตัวแบบมากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเอง เช่น นักเรียนนำแบบอย่างของผู้ปกครองจบการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างน้อยความคาดหวังทางการศึกษาของเขาต้องเทียบเท่าผู้ปกครอง คือจบปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีบทบาทต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพิจารณาการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

ในภาพรวมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ทั้ง 5 แห่งมีระดับความตั้งใจเลือกสถานศึกษาในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนมากที่สุด คือ ความสนใจในวิชาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรก ที่ทางผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญในการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจในวิชาชีพได้รับรู้ข่าวสารจากทางโรงเรียน และสนับสนุนช่วยเหลือบุคคลที่มีความสนใจในวิชาชีพให้ได้รับการศึกษาตามที่ตั้งใจไว้ เพื่อนักเรียนจะสามารถนำไปประกอบอาชีพตามที่ตนสนใจ ส่วนอันดับที่สำคัญรองลงมา คือ อาคารสถานที่และที่ตั้งของสถานศึกษา ค่าเล่าเรียน ภาพลักษณ์ของโรงเรียน สวัสดิการและการให้บริการ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากโรงเรียนและครูแนะแนว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง องค์ประกอบต่างๆเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญ ที่ทางสถานศึกษาต้องหยิบยกประเด็นดังกล่าว มาพิจารณาหาแนวทางการดำเนินการด้านต่างๆให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น

และในกลุ่มปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีหลายประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การอภิปรายผล ดังนี้ต่อไป

ด้านผลการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนปานกลาง รองลงมามีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 5 แห่งนี้ ไม่มีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาทางโรงเรียน มีการพิจารณาจากผลการเรียนเดิมของนักเรียนเป็นหลัก ทำให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนปานกลางและระดับต่ำสามารถเข้าศึกษาในสถานศึกษาได้เป็นจำนวนมาก ในงานวิจัยของ (สำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษาที่ 2, 2522 อ้างถึงใน ดำรง แสนสิงห์, 2534) ได้ศึกษาความต้องการและปัจจัยในการศึกษาต่อ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนต่อ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนปานกลางและผลการเรียนดี ส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนต่อ แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางนั้นมีความต้องการศึกษาต่อโดยคำนึงถึงผลการเรียนเดิมในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำนั้น นักเรียนได้พิจารณาถึงเกณฑ์การรับนักเรียนเป็นแรงผลักดันอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือก ในสิ่งที่ตนนั้นมีคุณสมบัติเพียงพอต่อการเข้าศึกษาต่อ แต่ทั้งนี้ทางผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียน กลุ่มนักเรียนที่มีพื้นฐานการเรียนน้อยทางสถานศึกษาจะต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม และต้องหาแนวทางกระตุ้นการเรียนให้กับนักเรียนในด้านต่างๆให้มากขึ้น

ด้านอาชีพของบิดา มารดา พบว่า อาชีพของบิดามารดานั้นส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพทางค้าขายทำธุรกิจและทำงานในภาคเอกชน เกี่ยวพันกับงานด้านธุรกิจและการค้า จึงมีแนวโน้มที่สนับสนุนบุตรหลานของตน ให้ประกอบอาชีพในสาขาเดียวกันกับตนเองมากที่สุด มากกว่าการทำงานในระบบราชการ ซึ่งมีผู้ปกครองที่ทำงานในสายงานของราชการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในจำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Holland, 1973) กล่าวว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อ หรือเลือกอาชีพของบุคคลโดยลูกบางคนจะเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพตามบิดา มารดา และสภาพทางเศรษฐกิจ และจากผลการวิจัยของ นกมล คุ่มประวัตินัน (2517) พบว่า กลุ่มอาชีพของบิดาที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับต่ำเพียงชั้นประถมศึกษา ส่วนบิดาที่อยู่ในกลุ่มอาชีพรับราชการและค้าขาย ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

ด้านรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ระดับปานกลาง อาจเป็นไปได้ว่าการดำเนินทำธุรกิจในภาคเอกชนและการทำธุรกิจส่วนตัวนั้น ในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำนี้ ภาคเอกชนต่างๆ มีเสถียรภาพในการจ้างงานที่ลดลง ทำให้รายได้ต่อเดือนของครอบครัวมีอัตราลดลงตามภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวด้วย ส่วนนี้เป็นผลกระทบโดยตรงกับการที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อ เพราะฐานะทางการเงินของผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญ ชื่อนำสังเกตว่า กลุ่มผู้ปกครองที่ทำงานภาคธุรกิจและภาคเอกชนนั้น ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโดยตรง ส่งผลให้การส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อลดน้อยลง ซึ่งในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ในทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคม (Horton & Hunt, 1972) กล่าวว่า โอกาสที่นักเรียนได้เข้าศึกษาและมีอาชีพที่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ ทรัพย์สินของบิดา มารดา ของบุคคลนั้น ข้อค้นพบดังกล่าวทางผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งหาแนวทางช่วยเหลือทางด้านการเงินกับผู้ปกครองกลุ่มนี้ โดยการให้ข้อมูลการกู้เงินกองทุนของรัฐบาล การผ่อนผันค่าเล่าเรียน และการจัดเก็บค่าเล่าเรียนแบบผ่อนชำระ การจัดหางานให้กับนักเรียนในระหว่างเรียน เป็นต้น

ด้านความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของผู้เรียนในการเข้าศึกษาต่อนั้น ผู้เรียนมีความต้องการมีวุฒิการศึกษาทางสายอาชีพไปประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการตัดสินใจ (Reeder, 1971 อ้างถึงใน สุรพล กาญจนะจิตรา, 2534) ที่กล่าวว่า จุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้เรียนในการศึกษาต่อนั้นเพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ดี ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ระเบียบ อรรถ (2537) เรื่องมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพของนักเรียน พบว่า มูลเหตุจูงใจสูงสุดในการเข้าเรียนวิชาชีพในด้านความจำเป็นบางประการ คือ ต้องการเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนตัดสินใจเลือกโดยมีจุดมุ่งหมายหลักในการประกอบอาชีพ

ด้านอิทธิพลครอบครัว จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองอยากให้นักเรียนได้ทำงานในสายอาชีพ ข้อค้นพบดังกล่าว มีความสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของ (Vroom, 1970 อ้างถึงใน พราวมาศ นนทยาธร, 2520) กล่าวว่าการที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นมีสาเหตุหรือแรงจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลายๆปัจจัยประกอบกันและมาจากความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ จากผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังของครอบครัวคือ ต้องการให้นักเรียนได้ศึกษาต่อเพื่อนำไปประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต แสดงให้เห็นว่า นักเรียนพิจารณาถึงความคาดหวังของครอบครัวเป็นสิ่งสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน แต่ทั้งนี้ปัจจัยด้านอิทธิพลครอบครัวเป็นปัจจัยสนับสนุนในการตัดสินใจเลือกของนักเรียนทางหนึ่ง แต่เนื่องด้วยกลุ่มประชากรที่ศึกษาอยู่ในช่วงอายุ 15-16 ปี ซึ่งการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับกลุ่มนี้มาก จึงทำให้บทบาทของครอบครัวมีความสำคัญรองลงมา จากข้อค้นพบดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาแนววิธีจูงใจนักเรียนในการเข้าศึกษา ในการจูงใจจากกลุ่มเพื่อนกลุ่มสังคมของบุคคลนั้น จึงจะสร้างแรงผลักดันที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

จากปัจจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นับว่าเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจด้วยเหมือนกัน แม้ว่าจะไม่สูงเท่าปัจจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่ทางผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรมองข้าม เพราะปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้เรียนนั้นสามารถแปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย และสภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจควบคู่กันกับการพิจารณาของบุคคลได้ทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ทางผู้บริหารโรงเรียนและสถานศึกษานั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านสถานภาพของผู้เรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เป็นหลักการสำคัญในการกำหนดนโยบายการรับนักเรียนของทางสถานศึกษาเพื่อให้มีนโยบายที่ทางสถานศึกษากำหนดขึ้นนั้น สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษาถึงกลยุทธ์การรับนักเรียน และการสร้างแรงจูงใจและอาศัยแรงจูงใจเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นผู้เรียนให้ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบกับทางสถานศึกษาควรพิจารณาเพิ่มเติมด้วยว่ามีปัจจัยใดบ้าง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกเข้าศึกษาต่อเพื่อที่จะปรับนโยบายทางสถานศึกษาให้สอดคล้องรับกับความต้องการของผู้เรียนสูงสุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากปัญหาการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาลดลง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียน และหาวิธีการจูงใจนักเรียนในการเข้าศึกษา และจากผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียน ทำให้ทราบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีทั้งหมด 8 ด้าน ตามลำดับความสำคัญดังนี้ ความสนใจในวิชาชีพ อาคารสถานที่และที่ตั้ง ค่าเล่าเรียน ภาพลักษณ์ของโรงเรียน สวัสดิการและการบริการ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะผลการวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการบริหารโรงเรียนและนำไปใช้ในการวิจัยในโอกาสต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแนวทางการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

ความสนใจในวิชาชีพ

ความต้องการของผู้เรียนในการเข้าศึกษาต่อในอาชีวศึกษานั้น นักเรียนมุ่งหวังในการนำวิชาความรู้ที่ได้นำไปประกอบอาชีพ ดังนั้น การปรับปรุงงานวิชาการจึงมีความสำคัญและต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างยิ่ง ความรู้ทางตำราอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการแข่งขันในปัจจุบัน เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางสถานศึกษาจึงควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์และมีทักษะในการทำงานจริงมาเป็นผู้ให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อสร้างแนวทางการเรียนทางด้านวิชาชีพให้มีความสอดคล้องกับการทำงานภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น

อาคารสถานที่และที่ตั้ง

การปรับปรุงสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน เพราะเป็นจุดที่บุคคลภายนอกให้ความสนใจ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่นักเรียนนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษา ทางสถานศึกษาต้องปรับปรุงอาคารสถานที่และสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ดีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ดังนั้นทางสถานศึกษาจำเป็นต้องรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อม และอาคารเรียนอุปกรณ์การเรียนการสอน ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และมีความทันสมัย

ค่าเล่าเรียน

ทางสถานศึกษาจะต้องหาแนวทางในการช่วยเหลือทางการเงินให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการเงินด้วยการมีกองทุนรัฐบาลให้นักเรียนกู้ยืมได้ ในการให้ทุนการศึกษาทางโรงเรียนให้ความช่วยเหลือทางด้านทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียนดี และนักเรียนที่ขาดแคลน ในด้านค่าเล่าเรียนของแต่ละสถานศึกษาไม่ควรจะมีความแตกต่างกันมาก เพราะความแตกต่างกันในด้านค่าเล่าเรียนของแต่ละสถานศึกษาจะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เรียนแตกต่างกัน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ควรทำการส่งเสริมภาพลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาโดยจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในสายอาชีพต่างๆ เป็นผู้บอกเล่าความสำเร็จของตนเองในการเข้าเรียนทางสายอาชีพ สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

สวัสดิการและการให้บริการของโรงเรียน

ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาทุกแห่ง ควรมีความร่วมมือกันดูแลด้านความปลอดภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายของนักเรียน จัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสร้างสุขนิสัยที่เหมาะสมกับนักเรียน และควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนต่างสถาบันได้ทำความรู้จักกันมากขึ้นเพื่อสร้างสัมพันธ์อันดี โดยการจัดกิจกรรมเข้าค่ายให้กับนักเรียน เช่น โครงการเรารักกีฬาต้านภัยยาเสพติด ค่ายพัฒนาชุมชน เป็นต้น

จัดอบรมสัมมนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอาชีวศึกษาทุกระดับ ในการร่วมกันหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เช่น ความพร้อมในการจัดการศึกษา ความปลอดภัยของนักเรียนนักศึกษา การจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

การแนะแนวในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของนักเรียน เกิดจากแรงผลักดันจากโรงเรียนมัธยมเดิมและการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนสูงกว่าแรงสนับสนุนจากครอบครัว ดังนั้นทางสถานศึกษาควรจัดทีมงานแนะแนวเข้าไปแนะแนวการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษามากขึ้น ปรับปรุงแนวทางการเข้าไปแนะแนวใน

สถานศึกษา โดยใช้ปัจจัยที่ได้ศึกษาทั้ง 8 ด้าน มาเป็นเครื่องมือในการแนะแนวแก่นักเรียน และทางสถานศึกษาควรสร้างสัมพันธ์อันดีกับครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในการให้ข้อมูลในการเรียนวิชาชีพแก่นักเรียนให้ถูกต้อง เพื่อนักเรียนได้พิจารณาในการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

อิทธิพลจากโรงเรียน

การให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักเรียน เพราะช่วงการเปิดรับสมัครมีสถานศึกษาหลายแห่งเปิดรับสมัครพร้อมๆกัน นักเรียนจะต้องพิจารณาสถานศึกษาพร้อมกันหลายแห่ง และการที่นักเรียนได้รับข้อมูลจากสถานศึกษาที่ตนสนใจอย่างเพียงพอและเหมาะสมนั้น จะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้นผู้บริหารโรงเรียนควรจัดทำการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อโฆษณาต่างๆ มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่างๆ ที่น่าสนใจ และควรทำการสำรวจสื่อที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายสูงสุด

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ทางสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อทำการชี้แจงแนวทางในการเรียนสายอาชีพให้ผู้ปกครองได้มีความเข้าใจในการเรียนด้านนี้ได้ถูกต้อง ซึ่งแนะแนวทางในการประกอบอาชีพในสายอาชีพของนักเรียน และควรให้ความรู้เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองนั้นสามารถหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน พร้อมทั้งในการจัดบริการทางด้านข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียนถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มที่เลือกเข้าศึกษาต่อกับกลุ่มที่ไม่เลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
- 2.2 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนที่เลือกเรียนต่างสาขาวิชาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
- 2.3 ควรศึกษากระบวนการจูงใจนักเรียนในการเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. **อาชีวศึกษา: ปรัชญา หลักการ และทฤษฎี**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2538.
- เกตุมณี มากมี. **โอกาสในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเยาวชนในชนบทภาคเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536.
- ขวัญใจ เลอจันทร์. **การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. **การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540 .
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **รายงาน การติดตามนโยบาย และการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : (มปท.), 2536.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **รายงานผลการศึกษาเรื่องการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544)**. กรุงเทพมหานคร, 2535.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544)**. กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์, 2530.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2544**. กลุ่มพัฒนาสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.กรุงเทพฯ: (ม.ป.ท.), 2544.
- คณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 - 2544**. กรุงเทพมหานคร : เม็ดทรายพรินติ้ง, 2540.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ข้อมูลสารสนเทศ 2544.**

กลุ่มสารสนเทศ กองนโยบายและแผน. กรุงเทพมหานคร: (ม.ป.ท.,ม.ป.ป.).

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. **รายงานผลการวิจัย การศึกษาสภาพทาง**

เศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพมหานคร :2541.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. **สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2544.**

กลุ่มพัฒนาสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: 2544.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. **สรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษา**

เอกชน พ.ศ.2526 - 2536. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

ชิตชัย สนั่นเสียง .**ทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือกแนวทางการจัดการศึกษา**

และอาชีพของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์

บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

ชูป กาญจนประกร. มนุษย์สัมพันธ์ในห้องสมุด. **ในที่ระลึกงานสัปดาห์ห้องสมุดครั้งที่ 1,**

หน้า 8. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2519.

จิตลาวัฒน์ บุนนาค. **ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในสายตาของนักเรียนชั้น**

มัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จินตนา สายทองคำ . **การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ของ**

นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จิราภรณ์ สีขาว. **ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร**

การศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ณชนก พลายละหาร .**การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับและตัวแปรตัวกลางในโมเดลเชิง**

สาเหตุในการตัดสินใจสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

- ณัฐวุฒิ เนาว์ประดิษฐ์. การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพประมงหลังจากจบการศึกษาภาค
บังคับศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- ดำรง แสงสิงห์. **ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอน
 ต้นของนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ทศพร ประเสริฐสุข. **การสร้างโมเดลการสอนกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยโอกาส.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ทวีชัย วิริยะโกศล. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- ทวีพันธ์ คล้ายเพชร. **แรงจูงใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาวิชาชีพพระยาชั้นในวิทยาลัยสารพัดช่าง
 เขตการศึกษาที่ 5.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2541.
- เทพ เหมือนฟู. **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรถวิทย์
 พาณิชยการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 เกษมบัณฑิต, 2542.
- เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป. **องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ธงศักดิ์ บุญนาธรรม. **ความคาดหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของ
 นักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุดรธานี.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
 โทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บรรพต วีระสัย. **สังคมวิทยา มานุษยวิทยา.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
 2520.

- ประภาศรี มานะ . **ลักษณะของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 การศึกษากรณีจังหวัดสมุทรสงคราม** .วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528.
- ประเสริฐ แก้วเพชร. **การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียน ที่จบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด, 2543.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การจัดการและบริหารอาชีวศึกษา**. ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพ
(ม.ป.ท.), 2541.
- ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง. **การศึกษาเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับ
การศึกษาของบุตร ในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ผการัตน์ มีหาร. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู:
ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาสายครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ในสหวิทยาลัยอีสาน
เหนือ** . วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.
- พัชรินทร์ ปิยวณิชพงษ์. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพส่วนตัว
ของนิสิตจุฬา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.
- พรทิพย์ วรกิจโกศาทร. **ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์**.
กรุงเทพมหานคร: (ม.ป.ท.), 2537.
- พราวมาศ นนทยาธร. **ความคาดหวังทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายโรงเรียนมัธยมแบบประสม ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- เพียงจันทร์ ทองปาน. **สภาพและปัญหา และความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนและ
ผู้จัดทำหลักสูตร เกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชาที่มีผู้เรียนน้อยของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทนอกระบบโรงเรียน กรุงเทพมหานคร**
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

- ภัทรธิดา วารินทร์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อการศึกษา
นอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนอุตสาหกรรม
ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- นภดล คู่่มประวัตติ. ความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต . บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517
- นฤมล บุณนิม. ความฝักใฝ่ในความสำเร็จในเชิงความคาดหวังทางการศึกษา: ศึกษากรณี
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- มารศรี กองเกตุ. ผลของทัศนคติระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดา-มารดาที่มี
ผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- เมธี ปิลาธนนานนท์. การวางแผนอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทาง
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2528.
- ปรัชญา เวสาร์ชช. การประถมศึกษาในชนบทไทย. สถาบันไทยศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, กรุงเทพฯ, 2520
- ระเบียบ อรรถ. มूलเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรมของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค
กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานศึกษา
สำหรับบุตรของผู้ปกครอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง :
การวิเคราะห์เส้นทาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,
2522.
- วลีรัตน์ รักแตงาม. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการเลือกอาชีพกับความสนใจในอาชีพเด็กและ
ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการเลือกอาชีพของเด็กนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

- วัลลภ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. **งานบุคคลากรนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิทยากร เชียงกูร. **รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2541 วิฤทธิและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2542.
- วิจิตร วรุตบางกูร. **การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา**. สมุทรปราการ : ชนิษฐาพิมพ์, 2514
- วิรัช อภิรัตน์กุล. **การประชาสัมพันธ์ นิชาม หน้าที องค์ประกอบและปรัชญา สังคมแห่งการบริการ**. วารสารวิทยาลัยการค้า, 2535.
- วีระพันธ์ อธิพิงศ์. **ปรัชญาอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์, 2540.
- วีรวัดณ์ พุ่มพยอม. **การศึกษาปัจจัยจูงใจเลือกสถานศึกษาเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพศึกษาเอกชน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2541.
- ยุทธ ศักดิ์เดชยนต์. **การจัดช่วงชั้นทางสังคม : เอกสารประกอบการบรรยายวิชา สว.203 หลักสังคมวิทยา II.(ม.ป.ท.,ม.ป.ป).** (อัดสำเนา)
- ยุวดี อินชัยเทพ. **เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักศึกษานอกโรงเรียนกลุ่มวิจิเรียนทางไกลและชั้นเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.
- สมใจ พิศณุวงษ์. **ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมศรี ชูสงแสง. **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร , 2532.
- สวลี อาชาสุวรรณ. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529 จังหวัดสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สนั่น ประจักษ์จิตร. **การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนแบบ**

- ธรรมดาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2514. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2515.
- สามัญศึกษา, กรม. **จำนวนนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542
ที่ศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ.** กลุ่มสารสนเทศ กองแผนงาน. กันยายน 2544.
- สามัญศึกษา, กรม. **จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 - 6 ที่ออกระหว่างปีการศึกษา
2543.** กลุ่มสารสนเทศ กองแผนงาน. พฤษภาคม 2545.
- สามัญศึกษา, กรม. **คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519.
- สิริลักษณ์ จำเริญ. **แนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในประเทศไทย
โดยใช้เทคนิคเดลฟาย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สิริลักษณ์ ชุตติกุล. **กำลังคนกับการศึกษา “ เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐศาสตร์กำลัง
คนหน่วยที่ 1-8 ”.** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
กรุงเทพ สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมาธิราช, 2530
- สุนีย์ บุญทิสม. **รายงานการวิจัย การศึกษาสภาพการดำเนินการประเมินผลภายใน
และความต้องการสนับสนุนการดำเนินการประเมินผลภายในสถานศึกษา
ประเภทอาชีวศึกษา เขต 6. เอกสารลำดับที่ 37/2544** สำนักงานพัฒนา
การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษาที่ 6, 2544.
- สุรพล กาญจนะจิตตรา. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรมการพัฒนาชุมชน
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2536.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของ
นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล
ตะวันออก .** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2535.
- สุโท เจริญสุข. **จิตวิทยาพัฒนาการเด็กและวัยรุ่น.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2520.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. **การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : กองบริการการ
ศึกษาสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.
- อาชีวศึกษา, กรม. **สถิติอาชีวศึกษา ปี 2541.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- อาชีวศึกษา, กรม. **ภาวะการมีงานทำ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา' 35.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2536.

อาชีวศึกษา, กรม. **แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ของกรมอาชีวศึกษา.**

กรุงเทพมหานคร : แผนกการพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2541.

อรนุช คุปรัตน์. **การวางแผนกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา .** วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ

12,4 (เม.ย – พ.ค.21)

อำนาจ วีรวรรณ. **การแก้วิกฤตการณ์และการสร้างภาพพจน์ให้แก่องค์กร.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การ

พิมพ์พลชัย, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Carter, M.P. **Home School and Work.** Pergamon Press, 1962

Chapman, D. "A Model of Student College Choice." **Journal of Higher Education**

1981, 64(5) : 492 -500.

Dennard, Elizabeth Ann. **The influence of psychosocial factors on college choice and**

Subsequent student satisfaction with college experiences. Dissertation

Abstracts International ; 2000

Dolence, G. Setting the content for evaluation of recruitment and retention programs.

New Direction for Institutional Research. No.70, Summer 1991.

Fishbein, M. **An investigation of some of the theoretical and empirical relations between**

beliefs and attitude. Unpublished doctoral dissertation, University of California,

Los Angeles. 1961

Harbison, F., and Myers, C.A. **Education, Manpower and Economic Growth Strategies of**

Human Resource Development. New York : McGraw-Hill, 1964.

Harsanyi, John C. "Advance in Understanding Rational Behavior" **Rational**

Choice. Edited by John Elster Great Britain: Billing & Son, 1986

Herman, J.M. A Questionnaire Measure of Achievement Motivation. **Journal of**

Applied Psychology. 56 (March, 1970) : 353 – 363.

Holland L. John. **Making Vocational Choices : A Theory of Carrers.** Englewood

Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall, 1973.

Horton, Paul B. and Hunt. **Sociology.** 6 th Ed. New York : McGraw Hill, 1984.

Irving Alder . “ Mental Growth and Art of Teaching,” **The Mathematics Teacher**.

11: 706 - 715 , December, 1966.

Joyce, Charles F., C. **Parental choice in public elementary school**. Dissertation

Abstracts International ; 1992

Maslow, A.H. **Motivation and Personality**. 2 nd. Ed. New York : Haper and Brothers,

1970.

McClelland, David C. and Other. **The Achievement Motive**. New York : Irvington,

1976.

Remmers H.H. Horton R.E. and Lysgard. “Teenage Personality in Our Culture.”

Psychology of Adolescence. 3 th. Ed. By Garrison, Karl c.5 th Ed.

Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1959.

Vroom, Victor H., and Edward L.D. **Management and Motivation**. Harmondworth :

Penguin Book, 1977.



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร. ณภัทร ปันยาลักษณ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
4. ดร. ศิริมา พรนิมิตร
ผู้อำนวยการโรงเรียนพาณิชยการจรัญสนิทวงศ์
5. อาจารย์ ชานวุดดี แก่นจันดา
อดีตผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0594

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนจรัญสนิทวงศ์บริหารธุรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัญญา เปรมฤทัย นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0595

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ชาญวุฒิ แก่นจันดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัญญา เปรมฤทัย นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0586

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัชนีญา เปรมฤทัย นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวรัชนีญา เปรมฤทัย ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0587

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัชนีญา เปรมฤทัย นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการทำนิตยสารวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวรัชนีญา เปรมฤทัย ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ

.....

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้ตอบ
2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 45 ข้อ
4. โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อคำถามและโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ตามความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่านเพื่อให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่มีผลกระทบต่อผู้หนึ่งผู้ใด ขอให้ท่านตอบอย่างอิสระ
ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง มา ณ โอกาสนี้ด้วย คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง

วิรัชญา เปรมฤทัย

นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. โรงเรียน.....
2. เพศ ชาย
 หญิง
3. ระดับผลการเรียนเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนอยู่ในระดับใด
 0.00-0.99
 1.00-1.99
 2.00-2.99
 3.00-4.00
4. อาชีพหลักของบิดา (ในกรณีไม่ได้อยู่กับบิดาให้ใช้ผู้ปกครองแทน)
 รับราชการ
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน
 ทำธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ.....
5. อาชีพหลักของมารดา (ในกรณีไม่ได้อยู่กับมารดาให้ใช้ผู้ปกครองแทน)
 รับราชการ
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน
 ทำธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ.....
6. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน (รวมรายได้ทุกประเภท)
 ต่ำกว่า 10,000 บาท
 10,001 – 30,000 บาท
 30,001 – 60,000 บาท
 60,001 บาทขึ้นไป
7. ผู้ปกครองของนักเรียนที่ให้การเลี้ยงดูนักเรียนอยู่ในขณะนี้ จบการศึกษาสูงสุดระดับใด
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

8. ท่านมีความตั้งใจเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ มากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมากที่สุด
- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจปานกลาง
- ตั้งใจน้อย
- ตั้งใจน้อยที่สุด



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

โปรดกาเครื่องหมายถูก✓ใต้ตัวเลขที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

โดยระดับที่ 5 หมายถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับที่ 4 หมายถึงเห็นด้วย

ระดับที่ 3 หมายถึงไม่แน่ใจ

ระดับที่ 2 หมายถึงไม่เห็นด้วย

ระดับที่ 1 หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน</u>					
ความสนใจในวิชาชีพ					
1. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ
2. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะตรงกับวิชาชีพที่ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะทำในอนาคต
3. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีผลการเรียนในวิชาอาชีพที่ผ่านมาดี
4. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ารู้สึกว่าเรียนวิชาชีพได้ดีกว่าการเรียนด้านอื่นๆ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาทางสายอาชีพแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ
ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด					
6. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา
7. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้ามีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
8. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะข้าพเจ้าต้องการมีวุฒิการศึกษาทางสายวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน					
9. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีเพื่อนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก
10. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะเพื่อนสนิทของข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้
11. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะกลุ่มเพื่อนของข้าพเจ้ามีความนิยมในสถาบันแห่งนี้
12. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับการชักชวนจากเพื่อนในการเลือกเข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
อิทธิพลจากครอบครัว					
13. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีส่วนในการแนะนำในการเลือกเรียนต่อ
14. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองสามารถส่งเสียให้เรียนต่อในสถาบันแห่งนี้ได้
15. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อทางสายวิชาชีพเพื่อสืบทอด กิจการของครอบครัว
16. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ผู้ปกครองอยากให้นักเรียนทำงานทางสายวิชาชีพ
อิทธิพลจากโรงเรียน / ครูแนะแนว					
17. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ ได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนวในโรงเรียนเดิม
18. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะ โรงเรียนชั้นมัธยมศึกษามีการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ ที่เหมาะสมในการศึกษาต่อ
19. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับ บริการข้อมูลข่าวสารการศึกษาและแนะแนวอาชีพจาก โรงเรียนสม่ำเสมอ
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา					
ค่าเล่าเรียน					
20. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีการ จัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม
21. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมี ทุนสนับสนุนการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
22. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะค่าใช้จ่ายในการเรียนในสถาบันแห่งนี้ไม่สูงเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น
โปรแกรมการศึกษา					
23. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีการเปิดสอนโปรแกรมที่น่าสนใจ
24. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีโปรแกรมที่กำลังได้รับความนิยมเปิดสอนอยู่
25. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีโปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนในสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ
26. ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะโปรแกรมการศึกษาที่เปิดสอนมีคุณภาพ
27. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะสามารถเลือกสาขาได้ตามที่สนใจและตามที่ตนเองถนัด
เกณฑ์การรับนักเรียน					
28. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะไม่ต้องมีการสอบทางวิชาการ
29. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้มีความเหมาะสม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน					
30. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
31. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีความโดดเด่นทางด้านวิชาชีพ
32. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา
33. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะนักเรียนที่เรียนจบได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน
34. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะครูเป็นผู้มีความรู้เป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นตัวอย่างที่ดีของชุมชน
35. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะได้รับทราบจากศิษย์เก่าว่าได้รับความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ
อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก					
36. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีสถานที่โอ่โถงและมีความทันสมัย
37. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา
38. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีอุปกรณ์การเรียนการสอนและการปฏิบัติอย่างเพียงพอ
39. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะที่ตั้งของสถาบันเป็นที่นักศึกษาเดินทางได้สะดวก
40. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะสถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้บ้านที่พักอาศัยอยู่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
สวัสดิการและบริการของโรงเรียน					
41. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีการจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยที่ดี
42. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีห้องสมุดที่ทันสมัย
43. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีบริการที่จัดเพื่ออำนวยความสะดวกของนักเรียนได้มาก
44. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะมีการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และทุนเรียนดีได้อย่างเหมาะสม
45. ข้าพเจ้าเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้เพราะโรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว วรัญญา เปรมฤทัย เกิดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2519 สำเร็จปริญญา
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาภาษาฝรั่งเศส คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2540 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เลขานุการคณะกรรมการบริหาร
โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย จังหวัดสมุทรปราการ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย